

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**

**Integraal verslag
van de interpellaties en
mondelinge vragen**

**Commissie voor de Financiën en de
Algemene Zaken,**

**belast met de Begroting, de Externe
Betrekkingen, de Ontwikkelings-
samenwerking, het Openbaar Ambt en het
Wetenschappelijk Onderzoek**

**VERGADERING VAN
MAANDAG 1 JUNI 2015**

**PARLEMENT
DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

**Compte rendu intégral
des interpellations et
des questions orales**

**Commission des Finances et des
Affaires générales,**

**chargée du Budget, des Relations
extérieures, de la Coopération au
développement, de la Fonction publique et
de la Recherche scientifique**

**RÉUNION DU
LUNDI 1er JUIN 2015**

Het **Integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie verslaggeving
tel 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail criv@bruparlirisnet.be

De verslagen kunnen geconsulteerd worden op
<http://www.parlbruparlirisnet.be/>

Le **Compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
tél 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail criv@parlbruirisnet.be

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
<http://www.parlbruparlirisnet.be/>

INHOUD**SOMMAIRE****INTERPELLATIES**

7

- van de heer Gaëtan Van Goidsenhoven

7

tot de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

betreffende "het bezoek van de minister-president aan de MIPIM in Cannes".

- van mevrouw Brigitte Grouwels

7

tot de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

betreffende "de Romabevolking in Brussel".

Besprekking – Sprekers: de heer Rudi Vervoort, minister-president, mevrouw Brigitte Grouwels.

MONDELINGE VRAGEN

10

- van mevrouw Els Ampe

13

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen,

INTERPELLATIONS

7

- de M. Gaëtan Van Goidsenhoven

7

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique,

concernant "la visite du ministre-président au MIPIM de Cannes".

- de Mme Brigitte Grouwels

7

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique,

concernant "la population rom à Bruxelles".

Discussion – Orateurs : M. Rudi Vervoort, 10 ministre-président, Mme Brigitte Grouwels.

QUESTIONS ORALES

13

- de Mme Els Ampe

13

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la ville, des Monuments et Sites, des Affaires

Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

betreffende "de uitvoering van de resolutie tot het aannemen en promoten van een stedelijke gedragscode".

- van de heer Michaël Verbauwhede

14

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

en aan mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Openbare Netheid, Vuilnisophaling en -verwerking, Wetenschappelijk Onderzoek, Gemeentelijke Sportinfrastructuur en Openbaar Ambt,

betreffende "de contractuele en interim werknehmers in het Brussels openbaar ambt".

- van de heer Bruno De Lille

15

aan de heer Guy Vanhengel, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en Ontwikkelingssamenwerking,

betreffende "het effect van het tekort van 70 miljoen op de gewestelijke begroting".

- van de heer Jef Van Damme

18

aan de heer Guy Vanhengel, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en

étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique,

concernant "la mise en œuvre de la résolution relative à l'adoption et à la promotion d'un code de conduite en milieu urbain".

- de M. Michaël Verbauwhede

14

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique,

et à Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Propreté publique et de la Collecte et du Traitement des déchets, de la Recherche scientifique, des Infrastructures sportives communales et de la Fonction publique,

concernant "les contractuels et les intérimaires dans la fonction publique bruxelloise".

- de M. Bruno De Lille

15

à M. Guy Vanhengel, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, des Relations extérieures et de la Coopération au développement,

concernant "les conséquences pour le budget régional de la réduction des recettes de 70 millions".

- de M. Jef Van Damme

18

à M. Guy Vanhengel, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, des Relations extérieures et de la

Ontwikkelingssamenwerking, betreffende "het plan van de Amerikaanse overheid om TTIP-leeszalen te openen in hun ambassades".		Coopération au développement, concernant "le projet du gouvernement américain d'ouvrir des salles de lecture sur le PTCI dans ses ambassades".	
- van mevrouw Zoé Genot	21	- de Mme Zoé Genot	21
aan de heer Guy Vanhengel, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en Ontwikkelingssamenwerking, betreffende "de responsabiliseringbijdrage".		à M. Guy Vanhengel, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, des Relations extérieures et de la Coopération au développement, concernant "la contribution de responsabilisation".	
- van mevrouw Annemie Maes	23	- de Mme Annemie Maes	23
aan de heer Guy Vanhengel, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en Ontwikkelingssamenwerking, en aan mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Openbare Netheid, Vuilnisophaling en -verwerking, Wetenschappelijk Onderzoek, Gemeentelijke Sportinfrastructuur en Openbaar Ambt, betreffende "de tweede pijler van de pensioenfondsen van de Brusselse ambtenaren".		à M. Guy Vanhengel, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, des Relations extérieures et de la Coopération au développement, et à Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Propreté publique et de la Collecte et du Traitement des déchets, de la Recherche scientifique, des Infrastructures sportives communales et de la Fonction publique, concernant "le deuxième pilier des fonds de pension des fonctionnaires bruxellois".	
- van de heer Abdallah Kanfaoui	26	- de M. Abdallah Kanfaoui	26
aan mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Openbare Netheid, Vuilnisophaling en -verwerking, Wetenschappelijk Onderzoek, Gemeentelijke Sportinfrastructuur en Openbaar Ambt, betreffende "de werking van het programma 'Living Lab – Innovative Brussels Care'".		à Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Propreté publique et de la Collecte et du Traitement des déchets, de la Recherche scientifique, des Infrastructures sportives communales et de la Fonction publique, concernant "le fonctionnement du programme 'Living Lab - Innovative Brussels Care'".	

- van de heer Bruno De Lille	31	- de M. Bruno De Lille	31
<p>aan mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Openbare Netheid, Vuilnisophaling en -verwerking, Wetenschappelijk Onderzoek, Gemeentelijke Sportinfrastructuur en Openbaar Ambt,</p> <p>betreffende "het werkbaar werk en het toenemend ziekteverzuim".</p>		<p>à Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Propreté publique et de la Collecte et du Traitement des déchets, de la Recherche scientifique, des Infrastructures sportives communales et de la Fonction publique,</p> <p>concernant "le travail supportable et l'augmentation de l'absentéisme".</p>	
- van de heer Ahmed El Khannouss	37	- de M. Ahmed El Khannouss	37
<p>aan mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ontwikkelingssamenwerking, Verkeersveiligheidsbeleid, Gewestelijke en Gemeentelijke Informatica en Digitalisering, Gelijkekansenbeleid en Dierenwelzijn,</p> <p>betreffende "de aanwezigheid van vrouwen in de raden van bestuur van de gewestelijke semioverheidsinstellingen en instellingen van openbaar nut".</p>		<p>à Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Coopération au développement, de la Sécurité routière, de l'Informatique régionale et communale et de la Transition numérique, de l'Égalité des chances et du Bien-être animal,</p> <p>concernant "la présence des femmes dans les conseils d'administration des organismes pararégionaux et d'intérêt public".</p>	
- van de heer Bruno De Lille	37	- de M. Bruno De Lille	37
<p>aan mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ontwikkelingssamenwerking, Verkeersveiligheidsbeleid, Gewestelijke en Gemeentelijke Informatica en Digitalisering, Gelijkekansenbeleid en Dierenwelzijn,</p> <p>betreffende "de oproep van Çavaria aan de gemeenten om op de Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie de regenboogvlag op te hangen aan een openbaar gebouw".</p>		<p>à Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Coopération au développement, de la Sécurité routière, de l'Informatique régionale et communale et de la Transition numérique, de l'Égalité des chances et du Bien-être animal,</p> <p>concernant "l'appel, adressé par Çavaria aux communes, à arborer le drapeau arc-en-ciel à un bâtiment public à l'occasion de la Journée internationale contre l'homophobie et la transphobie".</p>	

*Voorzitterschap: de heer Charles Picqué, voorzitter.
Présidence : M. Charles Picqué, président.*

INTERPELLATIES

De voorzitter.- Aan de orde zijn de interpellaties.

INTERPELLATIE VAN DE HEER GAËTAN VAN GOIDSENHOVEN

**TOT DE HEER RUDI VERVOORT,
MINISTER-PRESIDENT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING, BELAST MET
PLAATSELIJKE BESTUREN,
TERRITORIALE ONTWIKKELING,
STEDELIJK BELEID, MONUMENTEN
EN LANDSCHAPPEN, STUDENTEN-
AANGELEGENHEDEN, TOERISME,
OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPE-
LIJK ONDERZOEK EN OPENBARE
NETHEID,**

betreffende "het bezoek van de minister-president aan de MIPIM in Cannes".

De voorzitter.- Bij afwezigheid van de indiener, die verontschuldigd is, wordt de interpellatie naar een volgende vergadering verschoven.

INTERPELLATIE VAN MEVROUW BRIGITTE GROUWELS

**TOT DE HEER RUDI VERVOORT,
MINISTER-PRESIDENT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING, BELAST MET
PLAATSELIJKE BESTUREN,
TERRITORIALE ONTWIKKELING,
STEDELIJK BELEID, MONUMENTEN
EN LANDSCHAPPEN, STUDENTEN-
AANGELEGENHEDEN, TOERISME,
OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPE-
LIJK ONDERZOEK EN OPENBARE
NETHEID,**

INTERPELLATIONS

M. le président.- L'ordre du jour appelle les interpellations.

INTERPELLATION DE M. GAËTAN VAN GOIDSENHOVEN

À M. RUDI VERVOORT, MINISTRE-PRÉSIDENT DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES POUVOIRS LOCAUX, DU DÉVELOPPEMENT TERRITORIAL, DE LA POLITIQUE DE LA VILLE, DES MONUMENTS ET SITES, DES AFFAIRES ÉTUDIANTES, DU TOURISME, DE LA FONCTION PUBLIQUE, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE ET DE LA PROPRETÉ PUBLIQUE,

concernant "la visite du ministre-président au MIPIM de Cannes".

M. le président.- En l'absence de l'auteur, excusé, l'interpellation est reportée à une prochaine réunion.

INTERPELLATION DE MME BRIGITTE GROUWELS

À M. RUDI VERVOORT, MINISTRE-PRÉSIDENT DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES POUVOIRS LOCAUX, DU DÉVELOPPEMENT TERRITORIAL, DE LA POLITIQUE DE LA VILLE, DES MONUMENTS ET SITES, DES AFFAIRES ÉTUDIANTES, DU TOURISME, DE LA FONCTION PUBLIQUE, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE ET DE LA PROPRETÉ PUBLIQUE,

betreffende "de Romabevolking in Brussel".

De voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Uit het nationaal onderzoek naar de aanwezigheid van Roma in België bleek dat er in 2013 ongeveer 10.000 Roma in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verbonden waren.

De immigratie uit de Midden- en Oost-Europese landen, ook wel MOE-landen genoemd, nam de voorbije jaren sterk toe. Tot die landen behoren de Europese lidstaten Estland, Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Slovakije, Slovenië, Bulgarije, Kroatië en Roemenië, de kandidaat-lidstaten Albanië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Montenegro en Servië en de voormalige Sovjetstaten Moldavië, Oekraïne en Wit-Rusland. In het Vlaamse actieplan inzake Roma uit de MOE-landen, zijn ook Turkije, Rusland en Kosovo in de lijst opgenomen.

De Roma in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komen vooral uit Roemenië en Polen. De Bulgaarse Roma zijn hier minder sterk vertegenwoordigd. Zij verblijven hoofdzakelijk in Vlaanderen.

Opvallend is dat Wallonië veel minder MOE-migranten ontvangt dan Brussel en Vlaanderen.

Binnen de groep Roma uit Oost-Europa en de Balkan bestaan er grote onderlinge verschillen op het vlak van taal, religie en nationaliteit. Als we de Roma willen ondersteunen, vergt dat per groep een andere aanpak.

Momenteel kennen we een grote toeloop van Roma. Dat levert problemen op met integratie, onderwijs, tewerkstelling, huisvesting enzovoort.

De Roma worden dikwijls als een arme bevolkingsgroep beschouwd. We zien steeds vaker bedelende Roma, soms met kinderen, in de Brusselse straten. Dat bezorgt alle Roma een negatief imago.

De groep Roma in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is zeer groot en het wordt dan ook hoog tijd dat we deze groep beter gaan begeleiden. Bij

concernant "la population rom à Bruxelles".

M. le président.- La parole est à Mme Grouwels.

Mme Brigitte Grouwels (CD&V) (en néerlandais).- *L'enquête nationale sur la présence des Roms estime à environ 10.000 le nombre de ceux-ci en Région bruxelloise en 2013.*

L'immigration en provenance d'Europe centrale et d'Europe de l'Est est en forte augmentation ces dernières années.

Les Roms présents sur le territoire bruxellois sont majoritairement originaires de Roumanie et de Pologne, tandis que les Roms d'origine bulgare sont davantage présents en Flandre.

La Wallonie accueille nettement moins de migrants originaires d'Europe centrale et d'Europe de l'est.

L'accueil de ces populations nécessite la prise en considération des importantes différences entre les groupes de Roms, en termes de langue, de religion et de nationalité.

L'afflux important de Roms que nous connaissons engendre des problèmes d'intégration, de scolarisation, d'emploi et de logement. Cela nécessite la mise en place d'un accompagnement.

Les Roms véhiculent souvent une image négative de population indigente, mendiant dans les rues de Bruxelles.

La stratégie européenne d'intégration des Roms, élaborée sous la précédente législature, sollicitait l'engagement de toutes les Régions, y compris de la Région bruxelloise.

Pour la première fois, les types d'aides étaient clairement précisés pour chaque domaine de compétences et chaque entité.

La Commission communautaire flamande organise depuis des années l'accompagnement de ce groupe cible pour ce qui relève de l'enseignement et du bien-être. Elle soutient notamment l'asbl Foyer, qui a une large expertise en la matière, et elle octroie des subventions

de opstelling van het Europese plan tijdens de vorige regeerperiode werd er aan alle gewesten gevraagd een bijdrage te leveren. Ook het Brussels Gewest deed dat.

De minister-president was daarvoor verantwoordelijk. Voor het eerst was er per beleidsdomein en per entiteit duidelijkheid over waarvoor precies steun werd geboden. Dat gold zowel voor de gewestbevoegdheden als voor de bevoegdheden van de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC).

De VGC levert al jaren een bijdrage voor onderwijs en welzijn van deze doelgroep. Ze ondersteunt de vzw Foyer, die een ruime ervaring met Roma heeft en bovendien een Romaspecialist en -bemiddelaars, die de taal van deze bevolkingsgroep spreken, in dienst heeft. Daarnaast kent de VGC aanvullende subsidies toe.

Het aantal kansarme gezinnen onder de Romabevolking ligt hoog. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft er baat bij die gezinnen te begeleiden en ervoor te zorgen dat hun kinderen naar school gaan. Hoeven staat het met het Brussels beleid inzake de Romabevolking?

Welk gevolg geeft u aan het Brusselse Plan voor de Roma in het gewest? Welke initiatieven wilt u nemen of hebt u al genomen om die groep op te vangen en te begeleiden?

Weet u hoeveel gezinnen er in de winteropvang verbleven en nu ergens anders opvang krijgen? Waar worden zij opgevangen? Worden ze nog begeleid?

Vzw Foyer ondersteunt veel Romagezinnen in Brussel en krijgt steun van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. De vzw werkt tweetalig en begeleidt schoolgaande kinderen in het Nederlandstalig onderwijs.

De subsidies van de Cocof voor de begeleiding van Roma zouden echter verdwijnen, terwijl het aantal Romagezinnen nog steeds toeneemt. Hoe wil het gewest het wegvalLEN van die subsidie opvangen en die kinderen ook in het Franstalig onderwijs blijven begeleiden? Hebt u daarover met de gemeenschappen en de collega's

complémentaires.

Où en est la mise en œuvre de la politique bruxelloise d'aide à la population rom ? Quelles sont les initiatives d'accueil et d'encadrement de ce groupe qui sont déjà en vigueur ou qui le seront à l'avenir ?

Combien de familles de Roms ont-elles été hébergées dans le cadre du dispositif hivernal ? Où sont-elles accueillies aujourd'hui ? Font-elles encore l'objet d'un accompagnement ?

L'asbl bilingue Foyer, soutenue par la Communauté flamande et la Commission communautaire flamande, aide de nombreuses familles de Roms, et notamment des enfants scolarisés dans l'enseignement néerlandophone.

En revanche, les aides de la Cocof à l'accompagnement des Roms seraient menacées. Dès lors, comment garantir que ces enfants continuent à fréquenter l'enseignement francophone et à y être accompagnés ? Avez-vous consulté les Communautés et les membres du Collège à ce sujet ?

Y a-t-il une concertation avec le niveau fédéral ? Sur quelles décisions la conférence interministérielle et la stratégie nationale d'intégration des Roms ont-elles débouché ?

Les autorités locales sont-elles consultées à propos de la présence de Roms sur leur territoire ?

Où les Roms sont-ils majoritairement présents à Bruxelles ?

La Région bruxelloise a-t-elle déjà sollicité les fonds structurels européens destinés à soutenir les politiques d'accompagnement des Roms menées par les États membres ? De quels montants s'agit-il et à quoi ont-ils été affectés ?

Comment tentez-vous d'intégrer ce groupe cible ? Quelle est la situation sur le plan du logement et de l'emploi ?

Comment combattez-vous le phénomène de la mendicité en rue, qui implique souvent des enfants ?

overlegd?

Is er overleg met het federale niveau? Wat is er beslist naar aanleiding van de interministeriële conferentie en het Nationaal Plan inzake de Roma?

Is er overleg met de lokale besturen over de aanwezigheid van Roma op hun territorium?

Waar vindt men de grootste aanwezigheid van Roma in Brussel?

Lidstaten van de EU kunnen gebruikmaken van Europese structurfondsen bij een hoog aantal Romabewoners en zo middelen verwerven om in hun begeleiding te voorzien. Heeft het Brussels Gewest die mogelijkheid gebruikt? Over hoeveel geld gaat het en waarvoor heeft dat gediend? Kunt u daarvan een stand van zaken geven?

Hoe probeert u deze doelgroep te integreren? Wat is de stand van zaken op het vlak van de huisvesting? Wordt er daar een specifiek beleid rond gevoerd? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de tewerkstelling?

Wat doet u aan het bedelen op straat, vooral als daarbij kinderen aanwezig zijn?

Bespreking

De voorzitter.- De heer Vervoort heeft het woord.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Naar aanleiding van een colloquium over de opvang van Roma, dat plaatsvond op initiatief van Dokters van de Wereld en een paar andere verenigingen, heb ik eind 2013 samen met de andere bevoegde ministers beslist een taskforce op te richten over rondtrekkende bevolkingsgroepen, ook Roma genoemd.

Die taskforce is samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeenten, de OCMW's en de gewestelijke overheid. Aan het einde van de vorige regeerperiode hebben we samen de krachtlijnen vastgelegd voor een beleid om de inclusie van deze bevolkingsgroep te bevorderen. Later hebben we ook in het meerderheidsakkoord een passage aan de taskforce gewijd.

Discussion

M. le président.- La parole est à M. Vervoort.

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *À la suite d'un colloque sur l'accueil des Roms organisé par Médecins du monde (MDM) et d'autres associations, j'ai décidé fin 2013, avec les autres ministres compétents en la matière, de créer un groupe de travail sur les populations en errance, également appelées Roms. Il rassemble des représentants des communes, des CPAS et des pouvoirs régionaux.*

Le 25 mars dernier, avec les deux membres du Collège en charge de l'Aide aux personnes, j'ai organisé une séance d'information et de sensibilisation autour de la question de l'accueil et de l'intégration des Roms. Participaient à cette rencontre les dix-neuf communes bruxelloises, l'asbl Foyer, le SAMU social, la Fédération bruxelloise de l'union pour le logement (Fébul), le CIRÉ (Coordination et initiatives pour réfugiés et

Op 25 maart 2015 heb ik samen met de collega's die bevoegd zijn voor Bijstand aan Personen alle gemeenten uitgenodigd op een informatie- en bewustmakingsvergadering over de opvang en de integratie van de Roma. Nadat een aantal deskundigen en veldwerkers het woord hadden genomen, gingen de aanwezigen over tot een bijzonder interessante uitwisseling van gedachten en goede praktijken. Tot de deelnemers behoorden de negentien gemeenten, de vzw Foyer, de SAMU social, de Brusselse Federatie van Huurdersverenigingen (BFHV), Coordination et initiatives pour réfugiés et étrangers (CIRÉ), Dokters van de Wereld, de Algemene Directie voor de Rechten van het Kind, de Huurdersunie Marollen, de Franstalige vzw Rom en Rom en het platform Kinderen op de vlucht.

Tijdens die ontmoeting stelden veel gemeenten en verenigingen de acties voor die zij voor deze bevolkingsgroep op het getouw zetten, zoals het project Housing First, maar ook andere initiatieven op het vlak van inclusie, onderwijs en tewerkstelling. Het was een bijeenkomst waarop intens van gedachten werd gewisseld en heel wat contacten werden gelegd.

Zowel de gemeenten als de verenigingen maakten van de gelegenheid gebruik om een aantal nieuwe budgettaire eisen op tafel te leggen, maar in de huidige context moeten we behoedzaam blijven op dat vlak.

Het spreekt voor zich dat we zullen voortbouwen op de resultaten van die bijeenkomst om een nieuw stramien uit te tekenen voor de opvang van deze bevolkingsgroep, die we gemakshalve aanduiden met de term Roma, maar waarvan de samenstelling in werkelijkheid zeer complex en uiteenlopend is.

Wat de winteropvang betreft, biedt volgens SAMU Social het huidige opvanginitiatief voor gezinnen zonder vaste verblijfplaats onderdak aan negen Romagezinnen. Het gaat om 33 personen, waaronder 20 kinderen. Dertien daarvan gaan naar school, de andere zeven zijn nog geen 3 jaar oud. De meeste van die gezinnen wonen al jaren in Brussel en verbleven vroeger in kraakpanden of in een schamel onderkomen. Sommige krijgen ondersteuning van caritatieve, humanitaire of openbare instellingen, zoals Foyer, de dienst jongerenrechten, de algemeen afgevaardigde voor

étrangers), Médecins du monde, la Direction générale aux droits de l'enfant, l'Union des locataires des Marolles, l'asbl Rom et Rom et la plate-forme Mineurs en exil.

Lors de cette rencontre, de nombreuses communes et associations ont fait part des actions qu'elles menaient avec ce public, comme le projet Housing First, mais également d'autres initiatives d'inclusion, de scolarisation et de mise à l'emploi. Ce fut une séance riche d'échanges et de mises en relation.

Ce fut aussi le moment de nouvelles revendications budgétaires, tant de la part des communes que des associations. Le contexte requiert cependant encore de la prudence sur ce plan.

Il va de soi que nous tiendrons compte des conclusions de ces rencontres dans l'élaboration de nouveaux modèles de prise en charge de cette population. Nous la rassemblons sous le vocable Roms pour plus de commodité, mais elle présente en réalité des visages bien plus complexes et contrastés.

Le dispositif "familles en errance" du SAMU social héberge neuf familles Roms, soit 33 personnes, dont vingt enfants. Treize d'entre eux sont scolarisés. La plupart de ces familles vivent à Bruxelles depuis plusieurs années. Certaines sont prises en charge par des associations caritatives, humanitaires ou publiques.

D'autres familles séjournent par ailleurs illégalement à Bruxelles. Mi-mai, elles ont été expulsées du centre d'accueil de Fedasil situé rue Fritz Toussaint. Elles sont aujourd'hui au parc Maximilien.

Les deux ministres en charge de l'Aide aux personnes de la Cocom et moi-même avons interpellé le secrétaire d'État M. Francken à plusieurs reprises afin qu'il prenne ses responsabilités et qu'il offre à ces familles un hébergement et un encadrement décents. Cette demande n'a pas été entendue. L'affaire est aujourd'hui entre les mains de la Justice et Fedasil sera bientôt contraint de réintégrer une partie de ces familles.

À plus long terme, la Région bruxelloise mobilise

de rechten van het kind van de Franse Gemeenschap, de diensten voor jeugdzorg en zelfs advocaten.

Daarnaast zijn er ook Romagezinnen die illegaal in het Brussels Gewest verblijven. Het betreft de gezinnen die kampeerden aan de Anderlechtsepoot en de gezinnen die half mei uit het opvangcentrum van Fedasil aan de Fritz Toussaintstraat werden gezet en vandaag in het Maximiliaanpark verblijven.

De heer Smet en mevrouw Fremault, die binnen de GGC bevoegd zijn voor Bijstand aan Personen, en ikzelf hebben federaal staatssecretaris Theo Francken meermaals opgeroepen om zijn verantwoordelijkheid te nemen en die gezinnen een waardig onderkomen en begeleiding te bieden. Jammer genoeg ging hij op die vraag niet in. De zaak is nu in handen van het gerecht en Fedasil zal die gezinnen binnenkort opnieuw in zijn centrum moeten opnemen.

Met het oog op de lange termijn mobiliseert het Brussels Gewest vandaag alle publieke en private partners om in 2016 Europese financiële middelen te verkrijgen via de projectoproep van het programma Rechten, Gelijkheid en Burgerschap voor non-discriminatie en integratie van de Roma.

De Brusselse regering zal beleidsinstrumenten blijven uitbouwen waarmee ze de kansarme bevolkingsgroepen op het Brussels grondgebied kan oppangen en hun integratie wil bevorderen. Zij wilt op alle beleidsniveaus de coördinatie van de vele goedbedoelde initiatieven ondersteunen.

De voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Er is een groot verschil tussen rondtrekkende en sedentaire groepen. Heel wat Roma zijn sedentair geworden, ook hier bij ons. Mijn vragen hadden vooral betrekking op die laatste groep, aangezien hun situatie het beter toelaat om in te spelen op onderwijs, sociale omkadering of toeleiding naar werk. Roma hebben vaak de gewoonte om te bedelen. Neemt u specifieke initiatieven om hen aan een baan te helpen?

Ik begrijp dat de middelen momenteel beperkt

l'ensemble des partenaires publics et privés sur la question pour obtenir des moyens financiers européens en 2016, dans le cadre de l'appel à projets du programme "Droits, égalité, citoyenneté" pour la non-discrimination et l'intégration des Roms.

Le gouvernement bruxellois continuera à renforcer ses dispositifs d'accueil et d'insertion des publics fragilisés présents sur son territoire, en coordonnant toutes les bonnes volontés, de même que tous les niveaux de pouvoir.

M. le président.- La parole est à Mme Grouwels.

Mme Brigitte Grouwels (CD&V) (en néerlandaans).- Mes questions portaient surtout sur le groupe des Roms sédentaires, plus facile à encadrer que celui des Roms en errance. Des initiatives particulières sont-elles prises pour favoriser l'accès à l'emploi des Roms qui pratiquent la mendicité ?

Confirmez-vous que la Cocof a l'intention de supprimer le budget de l'aide aux Roms ?

zijn, maar de middelen die aan deze sociaal zwakke bevolkingsgroep besteed worden, helemaal afschaffen, is wel drastisch. Klopt het gerucht dat de Cocof de middelen voor de Roma heeft afgeschaft? Hoe wordt dat opgevangen?

De voorzitter.- De heer Vervoort heeft het woord.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Mijn antwoord had betrekking op alle Roma in Brussel.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Dus ook op de sedentaire Roma?

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Ik heb u alle cijfers gegeven waarover wij beschikken. Het gaat in totaal om een tweehonderdtal personen.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Dat cijfer ligt volgens mij ver onder de realiteit.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Het gaat om de personen die een beroep op onze diensten doen, maar dat is geen verplichting.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Hoe zit het met middelen van de Cocof?

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Die worden behouden.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAGEN

De voorzitter.- Aan de orde zijn de mondelinge vragen.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ELS AMPE

AAN DE HEER RUDI VERVOORT,
MINISTER-PRESIDENT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING, BELAST MET

M. le président.- La parole est à M. Vervoort.

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Ma réponse concernait tous les Roms présents à Bruxelles.*

Mme Brigitte Grouwels (CD&V) (en néerlandais).- *Y compris les sédentaires ?*

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *D'après les chiffres dont nous disposons, cette population serait de 200 personnes environ au total.*

Mme Brigitte Grouwels (CD&V) (en néerlandais).- *Cela me semble largement sous-estimé.*

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Il s'agit des personnes qui font appel à nos services, ce qui ne constitue pas une obligation.*

Mme Brigitte Grouwels (CD&V) (en néerlandais).- *Qu'en est-il de l'aide de la Cocof ?*

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Celle-ci est maintenue.*

- L'incident est clos.

QUESTIONS ORALES

M. le président.- L'ordre du jour appelle les questions orales.

QUESTION ORALE DE MME ELS AMPE

À M. RUDI VERVOORT, MINISTRE-PRÉSIDENT DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES POUVOIRS

PLAATSELIJKE BESTUREN, TERRITORIALE ONTWIKKELING, STEDELijk BELEID, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STUDENTENAANGELEGHENHEDEN, TOERISME, OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN OPENBARE NETHEID,

betreffende "de uitvoering van de resolutie tot het aannemen en promoten van een stedelijke gedragscode".

De voorzitter.- Op verzoek van de regering wordt de mondelinge vraag naar een volgende vergadering verschoven.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MICHAËL VERBAUWHEDE

AAN DE HEER RUDI VERVOORT, MINISTER-PRESIDENT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, TERRITORIALE ONTWIKKELING, STEDELijk BELEID, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STUDENTENAANGELEGHENHEDEN, TOERISME, OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN OPENBARE NETHEID,

EN AAN MEVROUW FADILA LAANAN, STAATSSECRETARIS VAN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST, BELAST MET OPENBARE NETHEID, VUILNISOPHALING EN -VERWERKING, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, GEMEENTELIJKE SPORTINFRASTRUCTUUR EN OPENBAAR AMBT,

betreffende "de contractuele en interim werknemers in het Brussels openbaar ambt".

De voorzitter.- Op verzoek van de indiener wordt de mondelinge vraag naar een volgende vergadering verschoven.

LOCAUX, DU DÉVELOPPEMENT TERRITORIAL, DE LA POLITIQUE DE LA VILLE, DES MONUMENTS ET SITES, DES AFFAIRES ÉTUDIANTES, DU TOURISME, DE LA FONCTION PUBLIQUE, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE ET DE LA PROPRETÉ PUBLIQUE,

concernant "la mise en œuvre de la résolution relative à l'adoption et à la promotion d'un code de conduite en milieu urbain".

M. le président.- À la demande du gouvernement, la question orale est reportée à une prochaine réunion.

QUESTION ORALE DE M. MICHAËL VERBAUWHEDE

À M. RUDI VERVOORT, MINISTRE-PRESIDENT DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES POUVOIRS LOCAUX, DU DÉVELOPPEMENT TERRITORIAL, DE LA POLITIQUE DE LA VILLE, DES MONUMENTS ET SITES, DES AFFAIRES ÉTUDIANTES, DU TOURISME, DE LA FONCTION PUBLIQUE, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE ET DE LA PROPRETÉ PUBLIQUE,

ET À MME FADILA LAANAN, SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉE DE LA PROPRETÉ PUBLIQUE ET DE LA COLLECTE ET DU TRAITEMENT DES DÉCHETS, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, DES INFRASTRUCTURES SPORTIVES COMMUNALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE,

concernant "les contractuels et les intérimaires dans la fonction publique bruxelloise".

M. le président.- À la demande du gouvernement, la question orale est reportée à une prochaine réunion.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BRUNO DE LILLE

AAN DE HEER GUY VANHENGEL,
MINISTER VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING,
BELAST MET FINANCIËN,
BEGROTING, EXTERNE BETREKKINGEN
EN ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING,

betreffende "het effect van het tekort van 70 miljoen op de gewestelijke begroting".

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- In de week voor de paasvakantie vond naar aanleiding van de federale begrotingscontrole een dringende zitting van de commissie Financiën plaats. U hebt toen een uiteenzetting gegeven over de gevolgen van die begrotingscontrole voor de financiën van de deelstaten. Zo zou het Brussels Gewest het dit jaar en de komende jaren met 70 miljoen euro minder moeten doen.

Op dat ogenblik was evenwel nog niet helemaal duidelijk wat de precieze impact op de begroting zou zijn. De minister kon enkel zeggen dat hij na de paasvakantie meer duidelijkheid zou kunnen verschaffen.

Heeft de regering ondertussen beslist of er een extra begrotingsaanpassing komt en wanneer?

Voor welke oplossing zal ze kiezen: zal de regering afwijken van het begrotingsevenwicht of daarentegen de besparing verdelen over de verschillende diensten om het begrotingsevenwicht te respecteren? Waar zal dan bespaard worden?

Welke afspraken hebt u op het Overlegcomité gemaakt in verband met het respecteren van de Europese normen?

De voorzitter.- De heer Vanhengel heeft het woord.

De heer Guy Vanhengel, minister.- Zoals al uitvoerig besproken in de commissie op 2 april

QUESTION ORALE DE M. BRUNO DE LILLE

À M. GUY VANHENGEL, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES FINANCES, DU BUDGET, DES RELATIONS EXTÉRIEURES ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT,

concernant "les conséquences pour le budget régional de la réduction des recettes de 70 millions".

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- Avant les vacances de Pâques, vous avez expliqué à cette commission les conséquences du contrôle budgétaire fédéral sur les finances des entités fédérées. Pour la Région bruxelloise, cela représenterait 70 millions de moins pour cette année et les suivantes, mais l'impact précis de cette diminution sur le budget n'était pas encore clair.

Le gouvernement a-t-il décidé s'il y aurait un ajustement budgétaire et quand ?

Le gouvernement choisira-t-il de s'écartier de l'équilibre budgétaire ou au contraire répartira-t-il des économies sur différents postes pour respecter l'équilibre budgétaire ? Où les économies seront-elles réalisées ?

Qu'avez-vous convenu au Comité de concertation par rapport au respect des normes européennes ?

M. le président.- La parole est à M. Vanhengel.

M. Guy Vanhengel, ministre (en néerlandais).- Comme je l'ai déjà expliqué dans cette

2015 heeft de federale regering naar aanleiding van haar begrotingscontrole een nieuwe raming gemaakt van de gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting en van de middelen die aan de gewesten en de gemeenschappen worden overgedragen in het kader van de Bijzondere Financieringswet. Volgens die nieuwe raming zouden de totale middelen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dalen met 71,5 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2015.

Vooral de nieuwe cijfers voor de gewestelijke opcentiemen vielen op. Ondanks de verschillende technische werkgroepen die intussen rond deze ramingen zijn georganiseerd, is er tot nu toe geen afdoende verklaring voor de sterke daling van de belastingstaat en de daarop berekende opcentiemen voor de gewesten.

Wel is vastgesteld dat de nieuwe raming gebeurd is op basis van een staal van 35.000 aangiften, dat tienmaal kleiner is dan het staal dat vroeger altijd werd gebruikt. Daarom is afgesproken dat de FOD Financiën op korte termijn een nieuwe oefening zal maken, waarbij de berekening op een veel groter staal van ongeveer 340.000 aangiften gebeurt. De nieuwe raming zou nog voor het zomerreces afgerond moeten zijn en moet nadien bekraftigd worden door het Interfederaal Instituut voor de Statistiek.

Over de nieuwe raming van de middelen voor de overgedragen bevoegdheden is er minder discussie. Brussel is perfect in staat deze berekeningen zelf te maken en fouten te detecteren. Ik herinner u aan de fout in de federale mededeling van 26 maart, waarin 65 miljoen euro te weinig werd voorzien in het overgangsbedrag voor Brussel. Aangezien dat bedrag voor 10 jaar vastgelegd wordt, kwam dit neer op maar liefst 650 miljoen euro. Ook deze middelen hangen echter af van de berekening van de gewestelijke opcentiemen en kunnen dus nog wijzigen.

In haar ramingen ging de federale overheid uit van de parameters uit de economische begroting van februari van het Federaal Planbureau. Die parameters zijn ondertussen echter ook geëvolueerd. Nu verwacht het Planbureau meer groei en een hogere inflatie. Dat zal de toegewezen middelen beïnvloeden. Het Rekenhof raamt in zijn rapport over de federale begrotingscontrole de impact voor alle

commission en avril, à la suite de son contrôle budgétaire, le gouvernement fédéral a réalisé une nouvelle estimation des centimes additionnels régionaux sur l'impôt des personnes physiques et des moyens transférés aux Régions et Communautés dans le cadre de la loi spéciale de financement. En conséquence, les moyens pour la Région de Bruxelles-Capitale diminueraient de 71,5 millions d'euros par rapport à ce qui était initialement prévu pour 2015.

Les chiffres des centimes additionnels régionaux sont particulièrement frappants. Malgré les différents groupes de travail techniques qui se sont réunis à propos de ces estimations, il n'y a jusqu'à présent pas d'explication convaincante à la forte diminution des impôts, et donc des centimes additionnels pour les Régions.

Cette estimation ayant été réalisée sur la base d'un échantillon de 35.000 déclarations, soit dix fois plus petit que celui utilisé habituellement, il a été convenu que le SPF Finances ferait une nouvelle estimation, basée sur un échantillon d'environ 340.000 déclarations, d'ici les congés parlementaires. Cette estimation devra ensuite être validée par l'Institut interfédéral de statistique.

En ce qui concerne la nouvelle estimation des moyens pour les compétences transférées, il y a moins de discussion. Bruxelles est parfaitement capable de faire ce calcul elle-même et de détecter les erreurs, comme elle l'a déjà démontré. Mais ces moyens dépendent aussi du calcul des centimes additionnels et ils peuvent donc changer.

Dans leurs estimations, les autorités fédérales partent des paramètres du budget économique de février du Bureau fédéral du plan. Et depuis, ces paramètres ont aussi évolué. Le Bureau du plan prévoit maintenant une croissance et une inflation plus élevées, ce qui influencera les moyens transférés. La Cour des comptes estime cet impact à 124,4 millions d'euros pour l'ensemble des Communautés et Régions dans son rapport sur le contrôle budgétaire fédéral.

Cela n'a pas de sens d'adapter le budget tant que les chiffres ne sont pas certains. Nous réviserons le budget à l'automne, lorsque nous disposerons de la nouvelle estimation. En soi, ce n'est pas un problème pour le gouvernement bruxellois, parce

gemeenschappen en gewesten samen op 124,4 miljoen euro.

Het is zinloos om de begroting aan te passen, zolang we geen zekerheid hebben over de cijfers. We zouden de nieuwe raming nog voor het zomerreces moeten hebben. Op basis daarvan zullen we in het najaar de begroting herzien. Op zich vormt dat voor de Brusselse regering geen probleem, omdat we bij de opmaak van de begroting 2015 een provisie van 51,7 miljoen ingeschreven hebben om eventuele minderontvangsten of meeruitgaven in het kader van de zesde staatshervorming op te vangen.

Mogelijke oplossingen of besparingen zijn nog niet aan de orde. Wat echter wel vaststaat, is dat we niet van het in het regeerakkoord opgenomen begrotingspad zullen afwijken. In de huidige omstandigheden is dat perfect haalbaar.

Dat hebben we herhaald tijdens de besprekingen van het nieuwe stabiliteitsprogramma op het Overlegcomité van 29 april. Daar werd alleen akte genomen van het stabiliteitsprogramma 2015-2018 dat de federale overheid indiende. Het programma stelt een structureel begrotingsevenwicht in 2018 voorop voor zowel de gezamenlijke overheid als in de begrotingstrajecten van elk van de entiteiten. Het Brussels Gewest kent nu al een evenwicht. We lopen dus enkele jaren voor. Er werden geen bindende afspraken gemaakt over de nominale en structurele doelstellingen per gewest of gemeenschap voor de jaren 2015-2018.

In het kader van dat overleg verduidelijkte het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat het zijn doelstellingen, zoals die zijn opgenomen in het regeerakkoord, en de beleidsverklaring behoudt.

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Ik ben teleurgesteld door de frequente aanpassingen van de cijfers. Het is vreemd dat die grote bedragen zo sterk kunnen schommelen en dat een overheid zo weinig zicht heeft op wat de nabije toekomst zal brengen.

De nieuwe raming op basis van die 340.000 aangiften zou er dus voor kunnen zorgen dat de

que, lors de la confection du budget 2015, nous avions inscrit une provision de 51,7 millions pour compenser d'éventuelles diminutions de recettes ou dépenses supplémentaires dans le cadre de la sixième réforme de l'État.

Quoi qu'il en soit, il est certain que nous ne dévierons pas de la ligne budgétaire définie dans l'accord de gouvernement. C'est parfaitement faisable dans les circonstances actuelles. C'est ce que nous avons rappelé lors de la présentation du nouveau programme de stabilité au Comité de concertation du 29 avril. Ce programme presuppose un équilibre budgétaire structurel en 2018, aussi bien pour l'ensemble que pour chacune des entités, mais la Région bruxelloise connaît déjà un équilibre. Et il n'existe aucun accord contraignant par rapport aux objectifs nominaux et structurels par Région ou Communauté pour les années 2015-2018.

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *Les fréquentes adaptations des chiffres me déroutent. Il est étonnant que des montants si importants puissent autant fluctuer et qu'un pouvoir public ait une si faible appréhension du futur proche.*

J'espère que nous disposerons au plus vite de la nouvelle estimation et des informations relatives à

daling met 71,5 miljoen euro voor het Brussels Gewest uiteindelijk toch veel kleiner zal uitvallen. Bovendien zal een grotere groei ook meer geld voor Brussel opleveren. Door de inflatie zouden onze eigen leningen uiteraard wel wat duurder kunnen worden, maar u hoopt op een positief resultaat, waarbij het Brussels Gewest veel minder zal moeten betalen. Hopelijk weten we dat zo snel mogelijk.

Het is gevaarlijk om ervan uit te gaan dat we de daling kunnen opvangen met de 51,7 miljoen euro die het gewest opzij zette voor de zesde staatshervorming. Er is immers nog steeds geen duidelijkheid over de bedragen die in het kader van die staatshervorming zullen worden overgedragen. De kans bestaat dat we uit die 51,7 miljoen moeten putten om de tekorten daar aan te vullen.

Bij het begin van het nieuwe parlementaire jaar zullen we meer weten, al hoop ik dat u het parlement ook op de hoogte brengt als u vroeger over informatie beschikt.

Het is goed dat de begrotingsdienst van het Brussels Gewest alles nauwgezet opvolgt, maar het is toch een bedenkelijke manier van werken van de federale overheid. Het geeft blijk van weinig respect.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JEF VAN DAMME

**AAN DE HEER GUY VANHENGEL,
MINISTER VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING,
BELAST MET FINANCIËN, BE-
GROTING, EXTERNE BETREKKINGEN
EN ONTWIKKELINGSSAMEN-
WERKING,**

**betreffende "het plan van de Amerikaanse
overheid om TTIP-leeszalen te openen in
hun ambassades".**

De voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme (sp.a).- De

la croissance et à l'inflation.

Il me semble dangereux de considérer que nous pourrons compenser la diminution avec les 51,7 millions que la Région a mis de côté pour la sixième réforme de l'État dans la mesure où les montants qui seront transférés ne sont pas encore certains et où il est possible que nous ayons besoin de ces montants pour combler des déficits.

J'espère que vous mettrez le parlement au courant dès que vous disposerez de nouvelles informations.

Il est positif que le service du budget de la Région bruxelloise suive tout rigoureusement, mais la manière de travailler du fédéral est inquiétante et peu respectueuse.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. JEF VAN DAMME

**À M. GUY VANHENGEL, MINISTRE DU
GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES
FINANCES, DU BUDGET, DES
RELATIONS EXTÉRIEURES ET DE LA
COOPÉRATION AU DÉVELOP-
PEMENT,**

**concernant "le projet du gouvernement
américain d'ouvrir des salles de lecture sur
le PTCI dans ses ambassades".**

M. le président.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme (sp.a) (en néerlandais).- Le

Amerikaanse regering heeft het plan opgevat om in haar ambassades in de hele Europese Unie leeszalen te openen, zodat nationale politici bepaalde documenten met betrekking tot het Transatlantisch Vrijhandelsverdrag kunnen inkijken.

Deze ontwikkeling is een reactie op de vele verzoeken om een betere toegang tot de teksten en een grotere transparantie in de onderhandelingen met betrekking tot dit verdrag. Het gaat om teksten over aspecten van de handelsbesprekingen waar een zekere overeenstemming over bereikt is.

Dat systeem bestond voordien al voor de leden van het Europees Parlement, maar wordt nu dus uitgebreid. Het zijn blijkbaar de nationale overheden die mogen kiezen wie zij afvaardigen om de documenten in te kijken.

Zullen er ook Brusselse afgevaardigden deze documenten kunnen inkijken? Wie zullen dat zijn en hoe zal dat verlopen? Er zijn immers ook regionale aspecten verbonden aan dit verdrag. Hebt u reeds contact opgenomen met uw collega uit de federale regering om toegang tot die documenten te krijgen?

De voorzitter.- De heer Vanhengel heeft het woord.

De heer Guy Vanhengel, minister.- Verschillende Europese lidstaten, waaronder België, hebben het gebrek aan transparantie en toegankelijkheid van de documenten met betrekking tot het vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten (TTIP) aan de kaak gesteld en hebben zich verzet tegen het Amerikaans voorstel om die documenten ter beschikking te stellen in hun ambassades. De Europese Commissie is duidelijk en wenst dat alle geconsolideerde teksten via een elektronisch beveiligd systeem geraadpleegd kunnen worden door de betrokken administraties in de Europese lidstaten.

Belgische ambtenaren hebben momenteel toegang tot de leeszaal van de Europese Commissie. Het gaat om de ambtenaren van Buitenlandse Zaken, de gewestelijke delegaties en de gewestelijke ambtenaren die aan de werkgroepen deelnemen in het kader van de directie-generaal Europese Zaken

gouvernement américain projette d'ouvrir des salles de lecture dans ses ambassades de l'Union européenne, afin de permettre aux hommes et femmes politiques nationaux de consulter certains documents relatifs au traité de libre-échange transatlantique.

Cette initiative entend répondre aux nombreuses demandes d'un meilleur accès aux textes et de plus grande transparence dans les négociations.

Ce système existait déjà pour les eurodéputés, mais est donc désormais étendu. Manifestement, les autorités nationales peuvent choisir qui elles veulent mandater pour consulter les documents.

Des représentants bruxellois pourront-ils consulter ces documents ? Qui seront-ils et comment se déroulera la procédure ? Avez-vous déjà pris contact avec votre collègue du gouvernement fédéral pour obtenir accès à ces documents ?

M. le président.- La parole est à M. Vanhengel.

M. Guy Vanhengel, ministre (en néerlandais).- *Différents États membres européens, dont la Belgique, dénoncent le manque de transparence et d'accès aux documents relatifs à l'accord de libre-échange entre l'Union européenne et les États-Unis (TTIP) et se sont opposés à la proposition américaine de mettre ces documents à disposition dans leurs ambassades. La Commission européenne souhaite que l'ensemble des textes consolidés puissent être consultés par les administrations concernées dans les États membres européens par le biais d'un système électronique sécurisé.*

Actuellement, les fonctionnaires belges ont accès à la salle de lecture de la Commission européenne. Il s'agit des fonctionnaires des Affaires étrangères, des délégations régionales et des fonctionnaires régionaux qui participent aux groupes de travail organisés dans le cadre de la Direction générale Coordination et Affaires

en Coördinatie.

De ambtenaren van de gemeenschappen en gewesten hebben dezelfde toegang als de federale ambtenaren. Bovendien wordt de Brusselse delegatie bij de Europese Unie onmiddellijk door Buitenlandse Zaken op de hoogte gebracht wanneer er een nieuw document is toegevoegd en in de leeszaal raadpleegbaar is. De delegatie kan deze documenten raadplegen door Buitenlandse Zaken te contacteren, die de bezoeken ter plaatse organiseert en kan vragen om gewestelijke ambtenaren toegang tot de leeszaal te verlenen. De toegankelijke documenten bestaan onder andere uit 'common papers' die de geconsolideerde standpunten van de VS en de EU bevatten.

Verder ontvangen de permanente vertegenwoordigingen voor het begin van elke onderhandelingsronde ofwel het geconsolideerde standpunt van de Europese Unie, ofwel de standpuntbepalingen die naar de Amerikaanse partner worden verstuurd. Die documenten zijn gerubriceerd en de verspreiding ervan is zeer beperkt. Er zijn enkel papieren kopieën beschikbaar. De documenten in de leeszaal kunnen ter plaatse door de ambtenaren worden geraadpleegd, maar mogen niet worden gereproduceerd of verspreid.

De gewesten beschikken over alle documenten die door de Europese Commissie worden aangeleverd en worden volledig bij de federale activiteiten betrokken. De Brusselse delegatie bezorgt de regering ook de notulen van de coördinatievergaderingen op Buitenlandse Zaken.

De leeszaal van de Europese Commissie is ook toegankelijk voor alle Europarlementsleden.

De leeszaal is dan ook de enige toegang tot de Amerikaanse geconsolideerde onderhandelingsteksten. Tot nog toe hebben de Belgische volksvertegenwoordigers die niet in het Europees Parlement zitting hebben, geen toegang tot de leeszaal. In de Europese lidstaten waar de Amerikaanse leeszalen wel toegankelijk zijn, zullen de volksvertegenwoordigers wel toegang krijgen op voordracht van hun regeringen.

Zo heeft de Amerikaanse ambassade in Berlijn vorige week haar leeszaal geopend. De Duitse federale overheid heeft de Amerikaanse

europeennes.

Les fonctionnaires des Régions et Communautés bénéficient du même accès que les fonctionnaires fédéraux. De plus, la délégation bruxelloise auprès de l'Union européenne est directement informée par les Affaires étrangères si un nouveau document a été ajouté et est consultable dans la salle de lecture.

Les représentations permanentes reçoivent, avant le début de chaque négociation, soit le point de vue consolidé de l'Union européenne, soit les prises de position envoyées au partenaire américain.

Les Régions disposent de tous les documents fournis par la Commission européenne et sont pleinement associées aux activités fédérales.

La salle de lecture de la Commission européenne est également accessible à tous les eurodéputés.

La salle de lecture est donc le seul accès aux textes de négociation américains consolidés. À ce jour, les députés belges ne siégeant pas au Parlement européen n'ont pas accès à la salle de lecture. Par contre, dans les États membres européens où les salles de lecture américaines sont accessibles, les députés y auront accès à la demande de leurs gouvernements.

Par conséquent, le niveau fédéral est le mieux placé pour répondre à vos éventuelles questions complémentaires.

Enfin, je ne manquerai pas de consulter le niveau fédéral pour que les députés de toutes les entités puissent accéder, sur pied d'égalité, à ces documents.

autoriteiten snel een lijst met namen van parlementsleden overgemaakt. De toegang tot de leeszalen wordt door de Verenigde Staten geregeld. Het is aan de lidstaten om de lijsten op te stellen, rekening houdend met interne evenwichten, bijvoorbeeld op het vlak van partijpolitieke vertegenwoordiging, de verschillende niveaus binnen federale staten, enzovoort.

Bijgevolg is het federale niveau het meest geschikt om in te gaan op bijkomende vragen die u hierover zou hebben.

Tot slot zal ik niet nalaten om met de federale overheid te overleggen om de volksvertegenwoordigers van alle entiteiten op gelijke voet te behandelen, zodoende dat ook zij toegang tot deze documenten kunnen krijgen.

De voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme (sp.a).- Ik hoop dat het overleg snel plaatsvindt en vruchtbaar zal zijn.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ZOÉ GENOT

AAN DE HEER GUY VANHENGEL,
MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING,
BELAST MET FINANCIËN, BEGROTING, EXTERNE BETREKKINGEN EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING,

betreffende "de responsabiliseringsbijdrage".

De voorzitter.- Mevrouw Genot heeft het woord.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo) (*in het Frans*).- *Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou in 2014 geen responsabiliseringsbijdrage hebben betaald, hoewel het daartoe is verplicht op grond van de bijzondere wet van 5 mei 2003. Bijgevolg zou het nu nalatigheidsinteressen verschuldigd zijn.*

M. le président.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme (sp.a) (*en néerlandais*).- *J'espère que cette concertation interviendra rapidement et portera ses fruits.*

- L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME ZOÉ GENOT

À M. GUY VANHENGEL, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES FINANCES, DU BUDGET, DES RELATIONS EXTÉRIEURES ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT,

concernant "la contribution de responsabilisation".

M. le président.- La parole est à Mme Genot.

Mme Zoé Genot (Ecolo).- Il me revient que la Région de Bruxelles-Capitale n'aurait pas payé au gouvernement fédéral pour l'année 2014 la cotisation de responsabilisation due en application de la loi spéciale du 5 mai 2003, et qu'elle serait dès lors redevable d'intérêts de retard.

Kunt u dat bevestigen? Kunt u het bedrag van de nalatigheidsintresten toelichten? Hoe zult u het probleem in de toekomst vermijden?

De voorzitter.- De heer Vanhengel heeft het woord.

De heer Guy Vanhengel, minister (in het Frans).- *De responsabiliseringbijdrage voor 2014 is niet betaald in het jaar 2014, ook al werd daarvoor geld uitgetrokken in de begroting van 2014.*

Het precieze bedrag werd in het koninklijk besluit van 19 december 2014 vastgelegd. Net als de vorige jaren bedroeg het voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 75.528 Euro. De minister-president heeft het betalingsverzoek in zijn functie van minister van Ambtenarenzaken pas op 30 december 2014 ontvangen. Het was onmogelijk om de bijdrage voor 2014 nog op tijd te betalen.

De betaling is ondertussen met enige vertraging uitgevoerd, want het bedrag was niet in de begroting van 2015 geboekt.

De nalatigheidsinteresten bij een laattijdige betaling, die volgens artikel 8 van de wet van 5 mei 2003 verschuldigd zijn, komen op ten hoogste 800 euro, maar de federale regering heeft nog geen betalingsverzoek gestuurd.

2014 was het laatste jaar waarin deze bijdrage betaald moest worden, want door de nieuwe financieringswet wordt de responsabiliseringbijdrage voor de pensioenen vanaf 2015 meteen verrekend in de overheveling van federale middelen naar de gewesten en gemeenschappen.

Confirmez-vous cette information ? À combien s'élèvent ces intérêts de retard ? Par ailleurs, si l'information est avérée, pourquoi cette somme n'a-t-elle pas été versée dans les délais et quelles mesures avez-vous prises pour que cette situation ne se reproduise pas à l'avenir ?

M. le président.- La parole est à M. Vanhengel.

M. Guy Vanhengel, ministre.- Tout d'abord, j'aimerais souligner qu'il s'agit ici d'un dossier relevant de la compétence de ma collègue Mme Laanan. Je répondrai toutefois avec plaisir à vos questions.

Vous êtes correctement informée. La contribution de responsabilisation prévue dans la loi du 5 mai 2003 pour l'année 2014 n'a pas été payée cette année-là. La dépense était pourtant inscrite au budget 2014.

Le montant que chaque entité doit payer, conformément à cette loi, doit être défini chaque année dans un arrêté royal. L'arrêté royal fixant les différents montants pour l'année 2014 n'a été pris qu'en date du 19 décembre 2014. Pour la Région de Bruxelles-Capitale, il s'agit de 75.528 euros, soit le même montant que les années précédentes. La demande de paiement est arrivée au cabinet du ministre-président, en sa qualité de ministre de la Fonction publique, le 30 décembre 2014. Vous comprendrez qu'il n'était plus possible de payer la contribution en 2014.

Le paiement de la contribution 2014 a, entretemps, été effectué. Celui-ci a également pris du retard cette année, car aucun budget n'était prévu en 2015 et une répartition des moyens était nécessaire.

Conformément à la loi du 5 mai 2003, et plus particulièrement à l'article 8, il est prévu qu'en cas de paiement tardif, un intérêt de retard est dû. À ce jour, le gouvernement fédéral n'a pas encore demandé de payer un intérêt de retard. Le cas échéant, celui-ci peut être estimé tout au plus à 800 euros.

À l'avenir, ce problème ne se reproduira plus, étant donné que 2014 était la dernière année où

De voorzitter.- Mevrouw Genot heeft het woord.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo) (*in het Frans*).- *Omdat het betalingsverzoek zo laat is verstuurd, ga ik er van uit dat er geen nalatigheidsinteressen zullen worden gevraagd. Waarschijnlijk is het bedrag pas na 1 april betaald en heeft de federale regering ons daarom tot de orde geroepen.*

De heer Guy Vanhengel, minister (*in het Frans*).- *Precies. Mochten er toch nalatigheidsinteressen worden gevraagd, dan zal het invorderen ervan veel duurder zijn dan 800 euro!*

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ANNEMIE MAES

AAN DE HEER GUY VANHENGEL,
MINISTER VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING,
BELAST MET FINANCIËN,
BEGROTING, EXTERNE BE-
TREKKINGEN EN ONTWIKKELINGS-
SAMENWERKING,

EN AAN MEVROUW FADILA LAANAN,
STAATSSecretaris VAN HET
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST, BELAST MET OPENBARE
NETHEID, VUILNISOPHALING EN -
VERWERKING, WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK, GEMEENTELIJKE
SPORTINFRASTRUCTUUR EN OPEN-
BAAR AMBT,

betreffende "de tweede pijler van de

cette contribution devait être payée. Avec l'entrée en vigueur de la nouvelle loi de financement dès l'année 2015, la contribution de responsabilisation pour les pensions sera directement portée en compte dans le transfert des moyens fédéraux aux Régions et Communautés.

M. le président.- La parole est à Mme Genot.

Mme Zoé Genot (Ecolo).- Je vous remercie pour cette réponse complète. Compte tenu de la date à laquelle le gouvernement fédéral nous a transmis la demande de paiement, j'imagine qu'aucun intérêt de retard ne nous sera réclamé ! Ce serait d'ailleurs très mal venu.

Je suppose que la somme a été payée après la date du 1er avril, ce qui expliquerait la raison pour laquelle le niveau fédéral nous a rappelés à l'ordre.

M. Guy Vanhengel, ministre.- Absolument. Si d'aventure un intérêt de retard de 800 euros nous était réclamé, ce serait regrettable, car l'application du système coûterait bien plus au contribuable que 800 euros !

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME ANNEMIE MAES

À M. GUY VANHENGEL, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES FINANCES, DU BUDGET, DES RELATIONS EXTÉRIEURES ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT,

ET À MME FADILA LAANAN, SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉE DE LA PROPRIÉTÉ PUBLIQUE ET DE LA COLLECTE ET DU TRAITEMENT DES DÉCHETS, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, DES INFRASTRUCTURES SPORTIVES COMMUNALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE,

concernant "le deuxième pilier des fonds de

pensioenfondsen van de Brusselse ambtenaren".

De voorzitter.- Staatssecretaris Fadila Laanan zal de mondelinge vraag beantwoorden.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Annemie Maes (Groen).- De weigering om geld te beleggen in de fossiele brandstofindustrie is niet langer uitsluitend een vraag van activisten met morele argumenten. Ook vanuit financieel oogpunt zijn steeds meer mensen bezorgd over deze investeringen. Zo waarschuwde de Bank of England onlangs nog dat beperkingen voor de CO2-uitstoot tot een serieus waardeverlies van deze investeringen zouden kunnen leiden. Als we de klimaatopwarming ernstig nemen, kunnen we een groot deel van de bekende reserves aan fossiele brandstoffen immers niet verbranden. Aangezien de marktwaarde van de fossiele-brandstofindustrie voor een groot deel op die reserves berust, zouden de aandelen dan ook flink in waarde kunnen zakken.

De aandelenprijs van fossiele brandstofbedrijven houdt totaal geen rekening met de mogelijkheid dat hun reserves niet gebruikt zouden kunnen worden. De kans dat delen van hun reserves niet gebruikt zullen kunnen worden, wordt dus letterlijk als onbestaande ingeschatt. Hierdoor wordt de aandelenprijs opgeblazen tot groter dan een eerlijke marktprijs.

Steeds meer Europese steden sluiten zich dan ook aan bij de wereldwijde beweging om niet langer te investeren in de fossiele-brandstofindustrie. In maart 2015 besloot Oslo als eerste hoofdstad ter wereld om niet langer te investeren in de steenkoolindustrie en de 7 miljoen euro van haar pensioenfondsen daaruit terug te trekken. In april 2015 werd in de Parijse gemeenteraad dan weer een motie goedgekeurd om zich volledig terug te trekken uit fossiele brandstoffenindustrie en die investeringen te laten uitdoven. De motie wacht echter nog op bekrachtiging door de burgemeester.

Is er een risico-assessment over de 'carbon bubble' uitgevoerd voor de tweede pijler van de pensioenfondsen van de Brusselse ambtenaren? Wat is het bedrag van de reserves voor de tweede pijler van de ambtenarenpensioenen momenteel?

pension des fonctionnaires bruxellois".

M. le président.- La secrétaire d'État Fadila Laanan répondra à la question orale.

La parole est à Mme Maes.

Mme Annemie Maes (Groen) (en néerlandais).- *Le refus d'investir dans l'industrie des combustibles fossiles n'est plus l'apanage d'activistes pétris d'arguments moraux. D'un point de vue financier, de plus en plus de gens s'inquiètent de ces investissements. Ainsi, la Bank of England a récemment averti que les réductions d'émissions de CO2 pourraient entraîner une sérieuse dépréciation de ces investissements.*

Le prix des actions des entreprises de combustibles fossiles ne tient absolument pas compte de la possibilité que leurs réserves ne puissent être exploitées dans un contexte de lutte contre le réchauffement climatique. Ce prix est gonflé par rapport à un prix du marché honnête.

De plus en plus de villes européennes s'inscrivent dans le mouvement mondial de ne plus investir dans l'industrie fossile.

A-t-on mené une évaluation des risques de la "bulle du carbone" pour le deuxième pilier des fonds de pension des fonctionnaires bruxellois ? Quel est actuellement le montant des réserves du deuxième pilier des pensions des fonctionnaires ?

Ethias gère pour les autorités bruxelloises les fonds de pension des fonctionnaires. Ces fonds ont-ils investi, en tout ou en partie, dans l'industrie fossile ? Nous entendons par "industrie fossile" la liste des cent plus grandes compagnies opérant dans le secteur du charbon et des cent plus importantes actives dans le pétrole et le gaz, telle que disponible sur le site internet "The Carbon Underground" de fossilfreeindexes.com. Y a-t-il déjà eu une concertation avec Ethias en vue de désinvestir de l'industrie fossile ?

Voor de Brusselse overheid beheert Ethias de pensioenfondsen van de ambtenaren. Zijn die pensioenfondsen gedeeltelijk of volledig belegd in de fossiele-brandstofindustrie? Omdat dit moeilijk te kwantificeren is, verstaan wij onder 'de fossiele industrie' de lijst van de honderd grootste steenkoolbedrijven en de honderd grootste olie- en gasbedrijven, zoals die te vinden is op de website 'The Carbon Underground' van fossilfreeindexes.com. Is er reeds overleg geweest met Ethias om te desinvesteren uit de fossiele industrie?

De voorzitter.- Mevrouw Laanan heeft het woord.

Mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris.- Het winstdelingsreglement van Ethias Global 21, een afzonderlijk multiwerkgeversfonds waarbinnen de reserves worden beheerd, bevat een aantal verduidelijkingen.

Daarnaast werkt Ethias met een ethische investeringscode. De recentste versie ervan vindt u als bijlage en op de website van Ethias. Ze is van toepassing voor de hele Ethiasgroep in het kader van de rechtstreekse investeringen en reikt uiteraard verder dan de industrie van de fossiele brandstoffen.

Het investeringsklimaat is een van de criteria die Ethias hanteert om zwarte lijsten op te stellen van ondernemingen waarin de groep niet mag investeren. Een onafhankelijke instelling heeft Ethias daarvoor overigens op 20 maart 2015 gecertificeerd.

Ethias mag bijvoorbeeld niet investeren in BP, BHP Billiton, ChinaCoal, ConocoPhillips, ENI, Chevron, Glencore, ExxonMobil, Royal Dutch Shell enzovoort. Die bedrijven zijn ook opgenomen in de top 200 op www.fossilfreeindexes.com.

Belfius geeft eveneens garanties voor de naleving van de investeringscode bij zijn investeringen. De investeringscode van Belfius vindt u ook in de bijlage, net als het certificaat van Ethias.

De Gewestelijke Overheidsdienst Brussel nam contact op met Ethias in verband met uw vraag over het bedrag van de reserves en bezorgt het antwoord zo snel mogelijk aan het parlement.

M. le président.- La parole est à Mme Laanan.

Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État (en néerlandais).- *Le règlement de participation bénéficiaire d'Ethias Global 21, un fonds multi-employeurs qui gère les réserves, contient une série d'éclaircissements. En outre, Ethias respecte un code d'investissement éthique, dont la version la plus récente est disponible en annexe et sur le site internet d'Ethias.*

Le climat d'investissement est l'un des critères appliqués par Ethias pour établir des listes noires d'entreprises dans lesquelles le groupe ne peut investir. Une institution indépendante a d'ailleurs certifié Ethias à ce sujet le 20 mars 2015.

Par exemple, Ethias ne peut pas investir dans BP, BHP Billiton, ChinaCoal, ConocoPhillips, ENI, Chevron, Glencore, ExxonMobil, Royal Dutch Shell. Ces entreprises sont reprises dans le top 200 de www.fossilfreeindexes.com.

Belfius fournit également des garanties de respect d'un code d'investissement, qui est joint en annexe ainsi que le certificat d'Ethias.

Le Service public régional de Bruxelles a pris contact avec Ethias concernant le montant des réserves et fournira dans les plus brefs délais la réponse au parlement.

De voorzitter.- Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Annemie Maes (Groen).- Ik hoop dat het gemakkelijk is om de ethische code op de website van Ethias terug te vinden. Kunt u ons eventueel de link bezorgen?

U zegt dat bedrijven zoals Chevron en BP op de lijst staan van bedrijven waarin niet meer mag worden geïnvesteerd. Heeft die lijst betrekking op alle honderd grootste steenkoolbedrijven en olie- en gasbedrijven of slechts op een deel ervan?

Zijn de pensioenfondsen volledig fossielvrij?

Mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris (in het Frans).- U kunt alle informatie terugvinden op www.fossilfreeindexes.com. De bedrijvenlijst die ik u heb gegeven is erg lang, maar niet volledig.

De overige gegevens zal ik u zeer gauw bezorgen.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ABDALLAH KANFAOUI

AAN MEVROUW FADILA LAANAN,
STAATSSECRETARIS VAN HET
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST, BELAST MET OPENBARE
NETHEID, VUILNISOPHALING EN -
VERWERKING, WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK, GEMEENTELIJKE
SPORTINFRASTRUCTUUR EN OPEN-
BAAR AMBT,

betreffende "de werking van het programma 'Living Lab - Innovative Brussels Care'".

De voorzitter.- De heer Kanfaoui heeft het woord.

De heer Abdallah Kanfaoui (MR) (in het Frans).- In 2013 startte Innoviris samen met het Vlaams Agentschap voor Innovatie door

M. le président.- La parole est à Mme Maes.

Mme Annemie Maes (Groen) (en néerlandais).- Pouvez-vous nous fournir le lien vers le code éthique d'Ethias ?

Vous dites que des entreprises comme Chevron et BP figurent sur la liste des entreprises dans lesquelles on ne peut plus investir. Cette liste se rapporte-t-elle aux cent plus grandes compagnies actives dans le charbon, le pétrole et le gaz ou à seulement une partie d'entre elles ?

Les fonds de pension sont-ils entièrement sans fossiles ?

Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État.- Vous pouvez trouver cette information sur le site internet www.fossilfreeindexes.com et je vous ai remis une liste comportant les noms de certaines entreprises. Cette liste n'est pas exhaustive, mais elle est très longue.

Pour le reste, vous obtiendrez les informations très vite.

- L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. ABDALLAH KANFAOUI

À MME FADILA LAANAN,
SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DE LA PROPRETÉ
PUBLIQUE ET DE LA COLLECTE ET
DU TRAITEMENT DES DÉCHETS, DE
LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, DES
INFRASTRUCTURES SPORTIVES
COMMUNALES ET DE LA FONCTION
PUBLIQUE,

concernant "le fonctionnement du programme 'Living Lab - Innovative Brussels Care'".

M. le président.- La parole est à M. Kanfaoui.

M. Abdallah Kanfaoui (MR).- En 2013, Innoviris a lancé, en collaboration avec l'Agence flamande pour l'innovation par la science et la

Wetenschap en Technologie (IWT) het programma 'Living Lab'. De bedoeling is de innovatie in de gezondheidszorg voor ouderen te stimuleren met een zogenaamd 'living lab'.

Daarmee wordt een testomgeving bedoeld waarin organisaties technologie, producten, diensten en vernieuwende ideeën kunnen uitproberen. Ze doen daarvoor een beroep op een representatieve groep van gebruikers die er meteen mee aan de slag gaan in hun privéleven en op het werk.

Dit is een nieuwheid in het Brussels Gewest. Het is de bedoeling om de banden tussen burgers, de bedrijfswereld en de sector van onderzoek en ontwikkeling aan te halen om aan vernieuwende oplossingen te werken die tegemoetkomen aan de behoeften van de bevolking.

Innoviris steunt meerdere projecten in Brussel die bedoeld zijn om het welzijn van bejaarden te verbeteren. Het gaat bijvoorbeeld om het invoeren van nieuwe kleinschalige woonmodellen of aangepaste lichaamsbeweging. De projecten lopen in Etterbeek en Schaerbeek maar worden in principe door de Vlaamse regering gestuurd.

Kunt u zeggen hoe de taken tussen de betrokken instanties (Innoviris, IWT) verdeeld zijn? Wie zorgt in dit programma voor wat? Hoe loopt de samenwerking tussen het Brussels Gewest en Innoviris enerzijds en het Vlaams Gewest en IWT anderzijds? Hoe functioneren de experimentele programma's? Wie zorgt voor de controle en de financiering? Hoe lang zal het project lopen?

De technologieën of innoverende concepten worden uitgetest op mensen in hun dagelijkse leefomgeving. Brengt dit risico's mee voor de deelnemers? Welke garanties heeft Innoviris bij deze experimenten geëist? Speelt Innoviris een rol in de follow-up van de experimenten?

Staan er nog andere initiatieven op stapel om steun te verlenen aan innovatie in de gezondheidszorg? Kan u eventueel de grote lijnen daarvan schetsen? Waarover gaan ze en wat is hun doelpubliek?

technologie (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie - IWT), un programme intitulé "Living Lab", qui vise à stimuler l'innovation dans les soins de santé des personnes âgées en utilisant le concept de laboratoire vivant.

Il s'agit d'un environnement expérimental dans lequel des organisations peuvent tester leurs technologies, produits, services et concepts innovants, en ayant recours à une population représentative d'utilisateurs qui les testeront directement dans leur environnement privé et professionnel.

Cette initiative constitue une première en Région bruxelloise et a le mérite de vouloir opérer un véritable rapprochement entre les citoyens bruxellois, le secteur de la recherche et développement et le monde de l'entreprise, en vue d'aboutir à des innovations adaptées aux besoins réels d'une population donnée.

Dans le cadre de ce programme, Innoviris soutient plusieurs projets bruxellois dont l'objectif est de répondre au défi du vieillissement de la population en contribuant au bien-être des personnes âgées au sein de notre société. Il s'agit, à titre d'exemple, de projets concernant la création de nouveaux modèles résidentiels à petite échelle pour les personnes âgées, ou encore l'élaboration de contenus standards de programmes d'activités physiques qui leur sont adaptés.

Ces projets, financés par Innoviris, sont poursuivis au sein d'une plate-forme expérimentale active sur les communes bruxelloises d'Etterbeek et de Schaerbeek, mais qui est a priori gérée par le gouvernement flamand.

Compte tenu de la structure relativement complexe de ce programme, il me semble pertinent de vous interroger sur son fonctionnement. Pouvez-vous nous éclairer sur la répartition des tâches entre les différents acteurs impliqués (Innoviris, IWT) ? Qui gère quoi au sein de ce programme ? Comment s'opère concrètement la collaboration entre la Région bruxelloise et Innoviris d'une part, et la Région flamande et IWT d'autre part ? Comment fonctionne la plate-forme expérimentale ? Par qui est-elle effectivement contrôlée et financée ? Quelle est sa durée de vie ?

Ce programme vivant permet, comme son nom l'indique, de tester des technologies ou des concepts innovants sur des personnes au sein de leur environnement quotidien. Les participants s'exposent donc à un certain nombre de risques. Quelles sont les garanties particulières exigées par Innoviris dans le cadre de ces expérimentations ? Innoviris assume-t-il un rôle dans le suivi expérimental ? Si oui, lequel ?

Pouvez-vous nous dire si de nouvelles initiatives en matière de soutien à l'innovation dans les soins de santé verront prochainement le jour ? Dans l'affirmative, pourriez-vous nous en brosser les grandes lignes ? Quels sont leurs thématiques, leurs publics cibles, etc. ?

De voorzitter.- Mevrouw Laanan heeft het woord.

Mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris (in het Frans).- De coördinatie van 'Living Lab' gebeurt door drie instanties: Programme Office, het wetenschappelijk consortium en het onderzoekscomité.

Programme Office coördineert alle programma's. De concrete uitvoering werd toevertrouwd aan iMinds. Programme Office fungeert als centraal aanspreekpunt voor de regering. Het moet duidelijk en samenhangend over de resultaten communiceren en de programma's en projecten op elkaar afstemmen.

Voorts moet dit project leiden tot het opstellen en beheren van de algemene procedures om het programma te mogen gebruiken, inclusief de toelatingsvoorwaarden voor de projectpartners, de algemene beginselen inzake intellectuele eigendom en het correcte gebruik van vertrouwelijke informatie. Verder moeten gegevens die in sociaal of politiek opzicht belangrijk zijn worden verwerkt en geïnterpreteerd en dient de ontwikkeling van de programma's te worden gevuld. Tot slot moet de samenwerking tussen de betrokken instanties worden bevorderd.

Op basis van de resultaten van verschillende programma's moeten nieuwe opportuniteiten in kaart worden gebracht, ideeën worden aangebracht en juridisch advies verstrekt over samenwerkings-

M. le président.- La parole est à Mme Laanan.

Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État.- L'ensemble du programme "Living Lab" est coordonné par trois organes : le Programme office, le consortium scientifique et le comité de sondage.

Le Programme office coordonne l'activité sur l'ensemble des plates-formes. Cette mission a été confiée à l'organisation iMinds. Les tâches du Programme office sont entre autres de jouer le rôle de point de contact centralisé pour le gouvernement, de fournir une communication externe claire et intégrée des résultats et d'ajuster la coopération entre les plates-formes et les projets.

Ce programme doit aussi permettre de mettre en place et de gérer les procédures génériques pour l'utilisation des plates-formes, y compris les conditions d'admission des partenaires du projet, les principes généraux de propriété intellectuelle et la manipulation correcte des informations confidentielles. En outre, il doit faciliter l'intégration et l'interprétation des données ayant une pertinence sociale ou politique et assurer le suivi de l'évolution des plates-formes.

Enfin, il doit également viser à encourager diverses formes de collaboration en réunissant des intervenants, tant à l'intérieur qu'à l'extérieur des plates-formes et entre les plates-formes elles-mêmes, à identifier de nouvelles opportunités sur la base des résultats des différentes plates-formes,

vertrouwelijkheidsovereenkomsten en over contracten met de gebruikers.

Programme Office maakt deel uit van een wetenschappelijk consortium dat zorgt voor de wetenschappelijke supervisie van de projecten en wordt gecoördineerd door de onderzoeksgroep Organisation, Policy and Social Inequalities in Health Care (OPIH) van de Vrije Universiteit Brussel (VUB).

Het consortium moet wetenschappelijke ondersteuning bieden, een instrument uitwerken om de economische en sociale impact van de projecten te evalueren, de kennis die in de projecten is opgedaan verzamelen en verspreiden en strategische aanbevelingen doen op basis van de resultaten.

Het onderzoekscomité moet erop toezien dat er een verbinding bestaat met de mensen op het terrein. Het bestaat uit vertegenwoordigers van Flanders' Care, mensen die zorg krijgen, zorgverstrekkers, economische instanties uit de gezondheidssector en vertegenwoordigers van Vlaamse steden en gemeenten.

Innoviris zorgt voor de administratie en de follow-up van de twee Brusselse projecten en stelt daarvoor wetenschappelijke en financiële rapporten op.

Voorts is Innoviris betrokken bij de comités die om de drie maanden worden georganiseerd door de voornoemde organen. Het proefproject wordt gefinancierd door het Vlaams Gewest, via IWT. Het wordt door diezelfde instantie gecontroleerd. De financiering loopt van november 2013 tot oktober 2016.

Innoviris eist dat de twee gefinancierde projecten aansluiten bij de structuur en de organisatie van het programma. Het consortium moet de wetgeving op het vlak van de bescherming van de privacy naleven. Wie aan de experimenten wil deelnemen, wordt grondig geïnformeerd en moet een formulier ondertekenen.

Deelnemers moeten zich aan de wet van 7 mei 2004 betreffende experimenten op mensen houden en indien nodige moet een ethische commissie zich over het experiment uitspreken. Deze informatie werd aan alle deelnemers verstrekt tijdens een

à lancer de nouvelles idées de projets et à fournir des conseils juridiques en matière de rédaction d'accords de coopération, de confidentialité et de contrats avec les utilisateurs.

Le Programme office est associé à un consortium scientifique responsable de la supervision scientifique des projets et des plates-formes. Ce consortium est coordonné par le groupe de recherche Organisation, Policy and Social Inequalities in Health Care (OPIH) de la Vrije Universiteit Brussel (VUB). Les tâches de ce consortium scientifique sont notamment :

- de fournir un support scientifique ;*
- d'élaborer un instrument de mesure de l'impact économique et social des projets ;*
- d'offrir une connaissance scientifique aux plates-formes expérimentales ;*
- de collecter et de diffuser les connaissances scientifiques acquises dans les projets ;*
- de formuler des recommandations stratégiques fondées sur les résultats des plates-formes et projets.*

Afin d'assurer une connexion avec le terrain, un comité de sondage a été mis en place. Celui-ci est composé de représentants de Flanders' Care, d'usagers de soins, de soignants, d'acteurs économiques du secteur de la santé et de représentants de communes et villes flamandes.

Le rôle d'Innoviris est la gestion administrative et le suivi des deux projets impliquant des entités bruxelloises. Ceci se fait via les processus classiques de rapportage scientifique et financier mis en place chez Innoviris.

Innoviris participe par ailleurs aux comités organisés par les trois organes mentionnés ci-dessus. La plate-forme expérimentale est financée par la Région flamande via l'IWT. Elle est, à ce titre, contrôlée par l'IWT et soumise à la coordination des trois organes. La plate-forme est financée pour la période allant de novembre 2013 à octobre 2016.

Innoviris exige que les deux projets financés s'inscrivent intégralement dans la structure et

seminar over privacy en de ethische comités dat door Programme Office werd georganiseerd.

Doel van het eerste project is het ontwikkelen van kleinschalige innoverende woningen. Het tweede wil collectieve programma's voor aangepaste lichaamsbeweging op het terrein uitproberen om te bekijken wat werkt. De resultaten worden doorgegeven aan beleidsmakers en ondernemers.

Innoviris houdt zich niet bezig met de follow-up van de experimenten, maar gezondheid blijft een van haar prioriteiten. Innoviris richt zich naar het Europese programma Ambient Assisted Living dat bedoeld is om op basis van innovatie- en communicatietechnologie innoverende oplossingen te ontwikkelen voor bejaarden.

l'organisation du programme. Les garanties sont donc celles exigées par ce dernier. Le consortium des plates-formes doit suivre la législation en vigueur sur la protection de la vie privée. La participation aux expériences est soumise à la signature d'un consentement éclairé.

Si des usagers participent à des expérimentations dans le cadre d'un projet, les partenaires dudit projet doivent se conformer à la loi belge du 7 mai 2004 relative aux expérimentations sur la personne humaine. Le cas échéant, ils doivent donc faire un dépôt auprès d'un comité d'éthique. Ces informations ont été présentées à l'ensemble des partenaires lors d'un séminaire sur la vie privée et les comités d'éthique organisé par le Programme office.

Le premier projet vise à développer des logements innovants à petite échelle. Le second offre des programmes collectifs d'activité physique adaptée et veut les tester sur le terrain, identifier les bonnes pratiques et les transmettre aux décideurs publics et privés.

Innoviris ne joue aucun rôle dans le suivi expérimental. La santé reste l'un des secteurs prioritaires d'Innoviris, qui est donc soutenu en permanence de manière transversale via ses différents programmes. Innoviris s'inscrit en particulier dans le programme européen Ambient Assisted Living, qui vise à développer et à mettre en œuvre des solutions innovantes reposant sur des technologies de l'information et de la communication au profit des personnes âgées.

De voorzitter.- De heer Kanfaoui heeft het woord.

De heer Abdallah Kanfaoui (MR) (*in het Frans*).- *Het Brussels Gewest komt dus niet tussen in de financiering. Maar plant het om later eigen Brusselse projecten te steunen, ook als daarvoor de samenwerking tussen de verschillende gewesten van wezenlijk belang is?*

Innoviris had geen zeggenschap in de experimenten. Beschikt u over de resultaten van de experimenten sinds 2013 wat betreft de ontwikkeling van vernieuwende woonvormen voor bejaarden?

Mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris (*in*

M. le président.- La parole est à M. Kanfaoui.

M. Abdallah Kanfaoui (MR).- Si j'ai bien compris, il n'y a pas de financement de la Région bruxelloise. Prévoit-elle, dans le futur, de soutenir des projets propres à Bruxelles, même si la coopération entre les différentes Régions est essentielle ?

J'ai bien noté qu'Innoviris n'avait pas de prise sur l'expérimentation. Dispose-t-on toutefois de résultats des expérimentations menées depuis 2013 sur le plan du développement de structures innovantes pour les personnes âgées ?

Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État.- Comme

het Frans).- Het is niet de rol van Innoviris om de resultaten te analyseren, haar taak is de administratieve afhandeling van de dossiers.

Ik weet niet of Innoviris later misschien financieel kan participeren. Dit proces wordt extern gefinancierd en Innoviris is nu niet meer dan een partner.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BRUNO DE LILLE

AAN MEVROUW FADILA LAANAN,
STAATSSECRETARIS VAN HET
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST, BELAST MET OPENBARE
NETHEID, VUILNISOPHALING EN
VERWERKING, WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK, GEMEENTELIJKE
SPORTINFRASTRUCTUUR EN OPEN-
BAAR AMBT,

betreffende "het werkbaar werk en het toenemend ziekteverzuim".

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- In België ervoer in 2014 bijna 64% van de werknemers stress op het werk. Deze cijfergegevens zijn afkomstig uit het laatste rapport van Securex, dat begin 2015 werd gepubliceerd. In 2010 lag dat aandeel nog op 54% of tien procentpunt lager. Tot 20% van de werknemers wordt tijdens hun carrière geconfronteerd met een burn-out.

Langdurig ziekteverzuim krijgt een steeds meer problematisch karakter. In 2014 lag dat ziekteverzuim (langer dan een maand) zelfs voor het eerst hoger dan het kortdurend verzuim. Volgens cijfers van SD Worx was 2,62% van de werknemers in 2014 langer dan een maand ziek. In 2008 was dat nog maar over 1,56%.

SD Worx stelt dat de oorzaken divers zijn. Naast de vergrijzing van de werknemerspopulatie spelen

je vous l'ai dit, Innoviris n'a pas pour ambition d'analyser l'expérimentation. Ce n'est pas son rôle, qui est de gérer les dossiers administratifs.

Je ne suis pas sûre que des opportunités se présenteront dans le futur pour Innoviris sur le plan du financement. Innoviris possède son financement spécifique, que vous connaissez. Dans le processus en question, qui est financé par ailleurs, Innoviris joue uniquement son rôle de partenaire.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. BRUNO DE LILLE

À MME FADILA LAANAN,
SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DE LA PROPRIÉTÉ
PUBLIQUE ET DE LA COLLECTE ET
DU TRAITEMENT DES DÉCHETS, DE
LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, DES
INFRASTRUCTURES SPORTIVES
COMMUNALES ET DE LA FONCTION
PUBLIQUE,

concernant "le travail supportable et l'augmentation de l'absentéisme".

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *D'après Securex, en Belgique, le stress au travail a touché près de 64% des travailleurs en 2014, contre 54% en 2010. Et 20% des travailleurs ont éprouvé un burn-out au cours de leur carrière.*

L'absence de longue durée pour cause de maladie est de plus en plus problématique. En 2014, ces absences de plus d'un mois étaient plus nombreuses que celles de courte durée. D'après SD Worx, en 2014, 2,62% des travailleurs ont été malades pendant plus d'un mois, alors qu'ils n'étaient que 1,56% en 2008.

D'après SD Worx, outre le vieillissement des travailleurs, les conditions de travail, la motivation, l'engagement, le stress, la pression croissante, le burn-out et les affections physiques jouent un rôle.

arbeidsomstandigheden, motivatie, engagement, stress, stijgende werkdruk, burn-out en fysieke aandoeningen een rol.

Volgens de Eurobarometer van april 2014 is België intussen de koploper in Europa geworden op het vlak van langdurig ziekteverzuim. In geen enkel ander Europees land antwoorden meer mensen dat ze het afgelopen jaar ziek waren door het werk. We hebben het dus niet langer over psychische problemen die veroorzaakt worden door stress in de thuissituatie, maar wel door stress veroorzaakt op de werkvloer.

Securex stelt dat de vergrijzing het grootste deel (ongeveer 58%) van de stijging van langdurige afwezigheden sinds 2001 verklaart. De vijftigplussers vertegenwoordigden vorig jaar één vijfde van de beroepsbevolking. Dat is al dubbeld zo veel als in 2001. Daarnaast zijn oudere werknemers weliswaar minder frequent, maar meer langdurig afwezig dan jongere werknemers. Er zijn wel sterke verschillen per sector. In de dienstensector is de toename van het langdurend ziekteverzuim het meest opvallend.

Ook het Brussels Gewest ontsnapt niet aan dit fenomeen, hoewel we het beter doen dan de andere twee gewesten.

Welk beleid voeren de personeelsdienst van de GOB en van de gewestelijke instellingen tegenover langdurig ziekteverzuim? Heeft de nieuwe regering andere accenten gelegd of zet zij het vorige beleid voort?

Ik krijg graag de cijfers over het kort- en langdurig ziekteverzuim binnen het gewestelijke overheidsapparaat. Is het mogelijk deze cijfers per dienst en per instelling te krijgen voor de laatste drie jaar? Wat is de evolutie en wat zijn de redenen voor het ziekteverzuim?

Wat is het resultaat van het recentste tevredenheidsonderzoek binnen de GOB? Wat zijn de conclusies en aanbevelingen? Welke beleidsmaatregelen hebt u genomen op basis van dit onderzoek? Zijn er al gevolgen merkbaar op vlak van tevredenheid op het werk?

De voorzitter.- Mevrouw Laanan heeft het woord.

D'après l'eurobaromètre d'avril 2014, la Belgique est le pays européen qui a le plus d'absences de longue durée pour cause de maladie.

D'après Securex, c'est le vieillissement qui explique la majorité de l'augmentation des absences de longue durée depuis 2001. Les personnes de plus de 50 ans représentaient le cinquième de la population active l'année passée, soit le double de 2001. En outre, les travailleurs plus âgés sont moins souvent, mais plus longtemps absents que les plus jeunes. Il y a toutefois d'importantes différences selon les secteurs et c'est dans le secteur des services que l'augmentation des absences pour maladie de longue durée est la plus frappante.

La Région bruxelloise n'échappe pas au phénomène, bien que nous fassions mieux que les deux autres Régions.

Quelle est la politique du service du personnel du Service public régional de Bruxelles (SPRB) et des organismes régionaux par rapport aux absences de longue durée pour maladie ? Le nouveau gouvernement a-t-il modifié la politique en la matière ?

J'aurais aimé avoir des chiffres par rapport aux congés maladie de courte et de longue durée au sein des institutions publiques régionales. Serait-il possible d'avoir ces chiffres par service et par institution pour les trois dernières années ? Quelle est l'évolution et quelles sont les raisons de l'absence pour maladie ?

Quelles sont les conclusions et recommandations de la récente étude de satisfaction menée au sein du SPRB ? Quelles mesures avez-vous prises sur cette base ? Cela a-t-il déjà porté des fruits par rapport à la satisfaction au travail ?

M. le président.- La parole est à Mme Laanan.

Mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris.- Sinds 2012 zet de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB) sterk in op de verdere ontwikkeling van haar HR-tools met betrekking tot absenteïsme.

De cel Welzijn op het Werk stelde een informatiebrochure ter beschikking op het intranet voor de leidinggevenden. Die geeft aan hoe ze langdurige afwezigheden kunnen voorkomen, hoe ze signalen kunnen herkennen die op een bepaalde problematiek wijzen en hoe ze contact kunnen houden met de afwezige en zijn terugkeer kunnen voorbereiden.

De verpleegkundigen die deel uitmaken van de cel Welzijn op het Werk, sturen een brief naar elke medewerker die vier weken afwezig is. Daarin informeren ze de medewerker over de verschillende actoren binnen de GOB die hem kunnen helpen om zijn werkherverdeling voor te bereiden.

De cel Welzijn op het Werk staat ook de leidinggevenden bij wanneer iemand terugkeert na langdurige afwezigheid en heeft een gesprek met de medewerker die het werk hervat. Door die gesprekken probeert de cel te zorgen voor een goede re-integratie en probeert ze na te gaan waar er moet worden bijgestuurd. De cel volgt de persoon in kwestie ook, zodat er tijdig kan worden ingegrepen en nieuwe langdurige afwezigheden kunnen worden vermeden.

Naar aanleiding van de wijziging van de Welzijnswet in september 2014 en de erkenning van het begrip 'burn-out' is de cel Welzijn op het Werk bezig met de verdere uitwerking van het beleid inzake burn-out. Het actieplan is zowel gericht op bewustmaking als preventie, maar bevat ook een deel over de werkherverdeling van personen die een burn-out hebben meegemaakt.

Daarnaast heeft de GOB nog andere middelen uitgewerkt voor de preventie van psychosociale belasting, stress, geweld, pesten: een grotere beschikbaarheid van de psychosociale preventieadviseurs en een team vertrouwenspersonen, interne procedures ter preventie van psychosociale belasting, een procedure voor het beheer van kritieke incidenten om de coördinatie van de eerstelijnsinterventies te verbeteren, een procedure voor de psychologische

Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État (en néerlandais).- Depuis 2012, le Service public régional de Bruxelles (SPRB) s'attelle au développement d'outils en ressources humaines relatifs à l'absentéisme.

La cellule bien-être au travail a mis une brochure à disposition sur intranet pour les cadres dirigeants. Elle leur montre comment prévenir l'absence de longue durée, reconnaître les signes avant-coureurs et garder le contact avec les absents et préparer leur retour.

Les infirmiers qui font partie de cette cellule envoient une lettre à chaque collaborateur absent depuis quatre semaines dans laquelle ils l'informent des interlocuteurs du SPRB qui peuvent les aider à préparer la reprise du travail.

La cellule bien-être au travail aide aussi les cadres dirigeants lorsque quelqu'un revient après une absence de longue durée et organise un entretien avec le collaborateur qui reprend le travail. Par ces entretiens, la cellule vise une bonne réintégration et essaye de voir ce qui doit être adapté. La cellule suit aussi la personne en question de manière à éviter une nouvelle absence de longue durée.

À la suite de la modification de la loi relative au bien-être en septembre 2014 et de la reconnaissance de la notion de burn-out, la cellule bien-être au travail développe une approche spécifique du burn-out qui porte aussi bien sur la sensibilisation que la prévention, et comporte un volet relatif à la reprise du travail après un burn-out.

À côté de cela, le SPRB développe également des moyens de prévention de la charge psychosociale, du stress, de la violence et du harcèlement, en augmentant la disponibilité des conseillers en prévention psychosociale et au moyen d'une équipe de personnes de confiance, de procédures internes de prévention de la charge psychosociale, de l'amélioration de la coordination des interventions de première ligne face à des incidents et de l'accompagnement psychologique des victimes.

En outre, le SPRB a fait appel à des conseillers en changement qui, en collaboration avec les acteurs internes, ont veillé à ce que les grands

begeleiding van personeelsleden die het slachtoffer worden van een kritiek incident of van extern geweld.

Daarenboven heeft de GOB tijdens de grote veranderingsprojecten een beroep gedaan op 'change advisors' die er in samenwerking met de interne actoren voor zorgden dat het veranderingsproject rekening hield met de welzijnsaspecten. De firma Mensura, het medische controlebedrijf dat door de GOB werd aangewezen, heeft voor de GOB en zijn besturen de globale absenteïsmegraad en de absenteïsmegraad op korte en lange termijn berekend voor 2013 en 2015. Mijn medewerker zal u nu de tabellen met de cijfers overhandigen.

In 2012 was het door de GOB aangewezen medische controlebedrijf Medconsult. Dat verstrekte de absenteïsmestatistieken voor 2012, maar splitste die niet op in korte en lange termijn. De globale absenteïsmegraad is toegenomen tussen 2013 en 2014 voor de GOB in zijn geheel en voor alle besturen. Deze toename van de absenteïsmegraad is meer uitgesproken als wij kijken naar langdurig absenteïsme.

In het licht van de genoemde veranderingen en van het feit dat de nieuwe welzijnswetgeving de werkgever verplicht tot een algemene psychosociale analyse voor burn-out en stress, besliste de directieraad om een enquête over het welzijn bij de GOB uit te werken. De resultaten van de twee metingen zullen door de Directie Kwaliteit en de KULeuven voorgesteld en toegelicht worden aan alle partijen: directieraad, basisoverlegcomité, management en medewerkers. De acties zullen door de cel Welzijn op het Werk in samenwerking met de andere HR-diensten en de externe diensten voor preventie en bescherming opgenomen worden in een globaal actieplan.

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Ik ben blij dat burn-out veel aandacht krijgt. Dat is uiteraard al een tijdje wettelijk verplicht, maar het is dan ook een probleem dat almaar vaker voorkomt. Ik denk dat we mensen die met een burn-out kampen niet te snel mogen opgeven. Ze kunnen na hun burn-out immers terug aan het werk in onze diensten.

changements réalisés au sein du SPRB tiennent compte du bien-être.

Mensura, l'entreprise de contrôle médical désignée par le SPRB, a comptabilisé, pour le SPRB et ses administrations, le taux global d'absentéisme et le taux d'absentéisme à court et à moyen terme pour 2013 et 2015. Mon collaborateur va vous remettre ces chiffres.

En 2012, l'entreprise de contrôle médical désignée par le SPRB était Medconsult. Elle a fourni les statistiques d'absentéisme pour 2012, mais ne les a pas ventilées en court et long terme. Dans l'ensemble du SPRB et dans toutes les administrations, le taux d'absentéisme global a augmenté entre 2013 et 2014. Cette augmentation est plus prononcée pour l'absentéisme de longue durée.

À la lueur des changements au SPRB et du fait que la nouvelle législation du bien-être oblige l'employeur à une analyse psychosociale globale du burn-out et du stress, le conseil de direction a décidé de réaliser une enquête relative au bien-être au sein du SPRB. Les résultats de ces études seront présentés par la Direction qualité et la KULeuven et expliqués aussi bien au conseil de direction, qu'au comité de concertation de base, aux directions et aux collaborateurs.

Dans le cadre d'un plan d'action global, la cellule bien-être au travail développera des actions en collaboration avec les autres services de ressources humaines et les services externes de prévention et de protection.

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- Je suis content que le burn-out fasse l'objet d'attentions. C'est légalement obligatoire depuis peu, mais c'est aussi un problème de plus en plus fréquent.

Il serait positif que les services tiennent compte de ce que les collaborateurs ont appris du burn-out,

Het zou zelfs goed zijn als de diensten rekening hielden met wat hun medewerkers uit hun burn-out hebben geleerd. Ze hebben een moeilijke periode achter de rug, maar vaak hebben ze tijdens die periode ook geleerd wat prioritair is in hun werk.

Als ik de cijfers bestudeer, maak ik me enigszins zorgen. Er is een gemiddelde stijging met naar schatting iets meer dan een procentpunt. Als we van 5% komen, is een stijging met een procentpunt vrij aanzienlijk. Ik ben blij dat u onmiddellijk de nodige stappen hebt ondernomen om het probleem te analyseren.

Ik wil u echter ook vragen om achteraf iets met de conclusies van de analyse te doen. Ik hoop dat u ons in het najaar vertelt wat de GOB van plan is om de cijfers van 2015 terug te dringen naar het niveau van 2013 en liefst nog lager.

We beschikken over cijfers van de GOB en de instellingen van openbaar nut. Hebben alle personeelsdiensten contact met elkaar om tot een gezamenlijke aanpak te komen of doet elke dienst wat hem het best lijkt? Uit uw cijfers blijken vrij frappante verschillen: in sommige diensten is het aantal afwezigheden gestegen met drie procentpunt, terwijl bij andere nauwelijks wijzigingen of zelfs minder afwezigheden van korte duur geregistreerd worden.

De voorzitter.- Mevrouw Laanan heeft het woord.

Mevrouw Fadila Laanan, staatssecretaris (in het Frans).- *De regering is voorstander van een harmonisering van het personeelsbeleid. Het is de bedoeling dat Brussel Gewestelijke Coördinatie (BGC) alle knowhow deelt. Het ministerie moet een hefboom zijn voor alle overheidsbedrijven van het gewest, ook al behouden ze graag hun autonomie*

We moeten er dus voor zorgen dat knowhow en goede werkmethoden worden gecommuniceerd in het kader van goed bestuur. Daarom moeten het ministerie en Brussel Gewestelijke Coördinatie werken naar een bedrijfsfilosofie die streeft naar een sterk overheidsbedrijf met gemotiveerde werknemers.

Zodra ik over de analyse beschik, zal ik een

notamment en termes de priorités au travail.

Les chiffres m'inquiètent, car ils montrent une croissance moyenne de plus de 1%, ce qui est considérable si on vient de 5%. Je suis ravi que vous ayez entrepris d'analyser le problème.

J'espère que les conclusions de l'analyse vous inciteront à agir. J'espère qu'à l'automne, vous nous annoncerez que le SPRB a l'intention de ramener les chiffres de 2015 au niveau de 2013, voire en dessous.

Tous les services du personnel du SPRB et des organismes d'intérêt public sont-ils en contact, de manière à avoir une approche commune ? D'après vos chiffres, il y a des différences frappantes : dans certains services, le nombre d'absents a augmenté de 3% alors que dans d'autres, il a à peine augmenté, voire le nombre d'absents de courte durée a diminué.

M. le président.- La parole est à Mme Laanan.

Mme Fadila Laanan, secrétaire d'État.- M. De Lille connaît la Région bruxelloise, son fonctionnement et l'organisation du ministère et des entreprises bien mieux que moi. Il sait que chaque entreprise régionale gère son propre service de ressources humaines.

Je pense que l'ensemble des collègues du gouvernement sont favorables à une harmonisation. Aujourd'hui, notamment à travers le travail mené par Bruxelles Coordination régionale (BCR), l'idée est de partager tout ce savoir-faire. Le ministère doit être un levier pour l'ensemble des entreprises qui travaillent en Région bruxelloise, même si, vous le savez en tant que membre du précédent gouvernement, chaque entreprise aime garder sa propre autonomie.

actieplan opstellen voor het ministerie waarvoor ik bevoegd ben. Als dat plan andere Brusselse overheidsbedrijven kan helpen, moet het gedeeld worden, maar wel in het kader van een dialoog.

De regering is ervan overtuigd dat de overheidsbedrijven baat hebben bij een actieplan dat gunstig is voor alle openbare diensten in het Brussels Gewest.

Il faut donc vraiment essayer de travailler en mettant en place des actions qui permettent de transmettre des savoir-faire et un bon fonctionnement dans le cadre d'une bonne gouvernance. Il faut pour cela que le ministère, et notamment BCR, arrive à instaurer une philosophie d'entreprise de service public forte, avec de la motivation parmi les agents.

Je ne suis pas du genre à faire fi des analyses. Une fois que j'en disposerai, je mettrai en place un plan d'action qui touchera, bien sûr, le ministère dont j'ai la tutelle. Il est clair que si ce travail peut aider les autres entreprises bruxelloises, il faudra effectivement le partager, tout cela dans le cadre d'un dialogue.

Avec l'ensemble des collègues du gouvernement, nous menons ce dialogue franc. Nous sommes persuadés que les entreprises sauront tirer profit d'un plan d'action qui pourrait être favorable à tous et à tous les services publics qui travaillent en Région bruxelloise.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Mijn vraag was niet bedoeld als aanval. Ik weet dat elke instelling gehecht is aan haar onafhankelijkheid, maar tegelijkertijd zijn er specifieke domeinen waarop samenwerking verrijkend kan zijn.

In het verleden was er bijvoorbeeld al samenwerking op het vlak van de diversiteitsplannen. De diversiteitsmanagers werden toen geregeld met elkaar in contact gebracht. Dat was niet verplicht, maar zorgde er toch voor dat ze hun plannen op elkaar afstemden.

Ik ben er zelfs van overtuigd dat het niet zou lukken om het personeelsbeheer van het gewest en alle instellingen op een centrale plaats te organiseren. Dat is ook niet onze bedoeling, maar dit is een specifiek probleem waarmee alle instellingen en de GOB geconfronteerd worden. Daarom zou het goed zijn dat er positieve en negatieve ervaringen uitgewisseld worden. Diensten kunnen immers van elkaar leren. Ik denk zelfs dat ze vragende partij zijn.

Ik kijk uit naar het actieplan dat u in het najaar uit de doeken zult doen.

- Het incident is gesloten.

M. Bruno De Lille (Groen) (*en néerlandais*).- Ce n'était pas une attaque. Je sais que chaque organisme est attaché à son indépendance, mais dans certains domaines spécifiques, la collaboration peut être enrichissante. Nous avons pu le constater par rapport aux plans de diversité dans le passé.

Je suis convaincu qu'une gestion centralisée de toutes les institutions de la Région ne fonctionnerait pas. Ce n'est pas notre but. Mais il s'agit d'un problème auquel toutes les institutions et le SPRB sont confrontés. C'est pourquoi il serait positif qu'ils échangent leurs expériences positives et négatives. Les services peuvent apprendre les uns des autres. Je crois même qu'ils sont demandeurs.

J'attends le plan d'action que vous nous présenterez à l'automne.

- L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER AHMED EL KHANNOUSS

AAN MEVROUW BIANCA DEBAETS,
STAATSSECRETARIS VAN HET
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK
GEWEST, BELAST MET ONT-
WIKKELINGSSAMENWERKING, VER-
KEERSVEILIGHEIDSBELEID, GEWES-
TELIJKE EN GEMEENTELIJKE
INFORMATICA EN DIGITALISERING,
GELIJKEKANSENBELEID EN DIEREN-
WELZIJN,

betreffende "de aanwezigheid van vrouwen
in de raden van bestuur van de gewestelijke
semoeverheidsinstellingen en instellingen
van openbaar nut".

De voorzitter.- Bij afwezigheid van de indiener,
die verontschuldigd is, wordt de mondelinge vraag
naar een volgende vergadering verschoven.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BRUNO DE LILLE

AAN MEVROUW BIANCA DEBAETS,
STAATSSECRETARIS VAN HET
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GE-
WEST, BELAST MET ONT-
WIKKELINGSSAMENWERKING, VER-
KEERSVEILIGHEIDSBELEID, GEWES-
TELIJKE EN GEMEENTELIJKE
INFORMATICA EN DIGITALISERING,
GELIJKEKANSENBELEID EN DIEREN-
WELZIJN,

betreffende "de oproep van Çavaria aan de
gemeenten om op de Internationale Dag
tegen Homofobie en Transfobie de
regenboogvlag op te hangen aan een
openbaar gebouw".

De voorzitter.- De mondelinge vraag wordt
ingetrokken door zijn indiener.

QUESTION ORALE DE M. AHMED EL KHANNOUSS

À MME BIANCA DEBAETS,
SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DE LA COOPÉRATION AU
DÉVELOPPEMENT, DE LA SÉCURITÉ
ROUTIÈRE, DE L'INFORMATIQUE
RÉGIONALE ET COMMUNALE ET DE
LA TRANSITION NUMÉRIQUE, DE
L'ÉGALITÉ DES CHANCES ET DU
BIEN-ÊTRE ANIMAL,

concernant "la présence des femmes dans
les conseils d'administration des
organismes pararégionaux et d'intérêt
public".

M. le président.- En l'absence de l'auteur, excusé,
la question orale est reportée à une prochaine
réunion.

QUESTION ORALE DE M. BRUNO DE LILLE

À MME BIANCA DEBAETS,
SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DE LA COOPÉRATION AU
DÉVELOPPEMENT, DE LA SÉCURITÉ
ROUTIÈRE, DE L'INFORMATIQUE
RÉGIONALE ET COMMUNALE ET DE
LA TRANSITION NUMÉRIQUE, DE
L'ÉGALITÉ DES CHANCES ET DU
BIEN-ÊTRE ANIMAL,

concernant "l'appel, adressé par Çavaria
aux communes, à arborer le drapeau arc-
en-ciel à un bâtiment public à l'occasion de
la Journée internationale contre
l'homophobie et la transphobie".

M. le président.- La question orale est retirée par
son auteur.